Küçük ilânlarımız-dan istifade ediniz

"Vakıt„ın küçük ilânları görünür ve çok okunur

VAKIT

Yarınki sayımız 12 Sayıfa

Gençlik — Çocuk sayıfaları

14 üncü Yıl • Sayı: 4863 İdare yeri: *İstanbul, Ankara ca. Vakıt Yurdu* Cumartesi 25 Temmuz (7 inci ay) 1931 Telefon: *(İdare) 2.4370 — (Yazı işleri) 2.4371* Sayısı 5 Kuruş

Lozan Zaleri Büyük Bir Hararetle Tes'it Edildi

Halimize Şükredelim

Neşriyatımızı muntazam surette takip eden muhterem kariler pek iyi bilirler ki matbuatımız arasında iktısadî buhran meselesile belki en evvel alâkadar olan (Vakıt) dır. Bizim iktısadî ve malî buhran hakkında neşriyatımız başladıktan sonradır ki memleketimizde iki sene evvelki para paniği şeklinde bir malî buhran, ondan altı yedi ay sonrada istihsal maddelerinin fiatlarındaki düşğünlük suretinde bir iktısadî buhran kendini hissettirmiştir. (Vakıt) her iki şekil buhran dolayısile alınacak tedbirler üzerinde neşriyat yapmaktan bir an hali kalmamıştır.

Fakat bız iktısadî buhran dolayısile mevcut olan sıkıntıların izalesine matuf neşriyat yaparken gene ayni mevzuu memlekette siyasî bir panik çıkarmak ve hükûmet kuvvetlerini inhilâle sevkederek kargaşanlık arasında hususî menfaat çapulculuğuna koyulmak maksadını takip edenler harekete geçtiler. "iktisadî buhran var. Memleket batıyor. Hükûmet mes'uldür.„ Tarzında yaygaralar ile zehinleri teşvişe giriştiler.

Bunun üzerine (Vakıt) halkı bozgunculuk havası içinde şaşırtmak için uğraşan bu siyasî çapulculara karşı efkârı umumiyeyi ikaz etmeği kendine millî bir vazife bilmiş, bütün cihana şamil olan iktısadî buhranın memleketimizdeki aksi tesirleri üzerine ciddi tetkikata müstenit malûmat vermiştir. Biz bu hususta vaki olan neşriyatımızın doğruluğuna ve isabetine kani idik. Bu itibar ile neşriyatımızdan dolayı vicdanen müsterih bulunuyorduk.

Son günlerde Almanyada zuhur eden iktısadî ve malî buhran esasen doğruluğuna kani olduğumuz neşriyatın isabetini çok bariz bir şekilde gösterdiği için bir kere daha bu mevzua avdet ederek şimdiye kadar serdettiğimiz noktai nazarı teyit etmeği faydalı buluyoruz.

Evvelce de yazdığımız gibi Almanyada zuhur eden son buhranın bariz vasfı Alman millî parasının piyasada birdenbire düşmesi şeklinde tecelli etti. Bu hadise hakikaten inanılmıyacak bir şey idi. Çünkü parası piyasada altın ile başabaş geçmekte olan bir çok memleketler evrakı naktiyeleri için devlet bankalarına yalnız yüzde otuz nisbetinde altın koymuşlardır. Almanya ise son defa çıkardığı marklar için yüzde otuz değil, yüzde kırk altın karşılık tahsis etmiştir. Bu altınlar bugün Rayişbankta bulunmaktadır. Diğer taraftan gene Almanya umumî harpta mağlup olmakla beraber millet itibarile kıymetinden bir şey kaybetmemiştir. Bu memleket her sahada yüksek ihtisas adamlarına malik olduğu gibi bankacılık ve maliyecilik

(Alt tarafı 2 inci sayfada)

Hava faciası

Istanbul - Bükreş tayyaresi tutuştu

Pilotla birlikte altı yolcu havada yandılar

Karnabat, 24 (Hususî) — Bugün istanbul - Bükreş seferini yapan tayyare havada yanarak (Korucuköy) civarında yere düştü. Tayyarede biri kadın olmak üzere altı yolcu vardı. Pilot ve yolcular tamamen kömür halindedirler. Bahaettin

* * *

VAKIT — (Karnabat) Bulgaristanın Burgaz vilâyeti dahilinde ve Burgaz-Sofya demiryolu üzerinde bir kaza merkezidir. Burgaz şehrine çok yakındır. Korucu köy de Karnabata yakın bir köydür.

Hangi tayyare

Telgrafı dün gece saat 11 de aldık. Derhal Yeşilköyde Beynelmilel nakliyat havaiye şirketine (C.i.D.N.A.) telefon ettik. Fakat bize esaslı malûmatı verecek kimse yoktu. Yalnız şunları öğrendik:

Facia hakkında şirkete de malûmat gelmiştir. Telgrafta yandığı bildirilen tayyare, evelki gece sabaha karşı saat 4 de Yeşilköyden Bükreşe gitmek üzere hareket etmiştir.

Muallim Naciye ilk Hücum!

Muallim Nacinin manzum cevabı:

Dehşetlicedir benim sitizim
Kordon boyu dar gelir azizim
Olsan Sarı zeybeğin hafidi
Yoktur sana kurtuluş ümidi!..

Bu büyük alâka uyandıracak bahsi yarın "Vakıt„ ta okuyacaksınız.

Üstat Halit Ziya B.in hatıralarında

Spor

Dün Büyükderede yüzme yarışları yapıldı

Dünkü yarışlarda birinciliği kazanan Nihal H. ve matmazel Aristi

Dünkü yarışlarda birinciliği kazanan Nihal H. ve matmazel Aristi

Dün Büyükderede yüzme yarışları, stadyumda da boks maçı yapıldı. Yüzme yarışları çok canlı ve parlak oldu. ...sayfamızdadır.

Kapitülâsyonlar öldü, evet öldü, fakat bunları yok edenler var olsun!

Lozan, Türk semasında ışıldıyan, bize gidilecek merhaleyi gösteren bir kutup yıldızıdır

Şu dakikada, her birimizin önünde hürmet ve tazimle eğilmesini bir vicdan borcu bildiği altın saçlı başımız, Türkelinin en büyük kumandanı Gazi Mustafa Kemal Hz. gözümüzün önündedir

Dünkü tezahüratdan bir intiba (Köşede Müderris Ahmet Reşit bey)

Dün saat 15 te darülfünunda Lozan muahedesinin sekizinci yıl dönümü büyük bir genc ve münevver kütle tarafından tes'it edilmiştir.

Merasim konferans salonunda yapılmıştır.

Salonu dolduran münevver kütleye evvelâ hukuk fakültesi umumî kâtibi Etem Akif Bey hitap etmiş ve hukuk fakültesi reisi Tahir Beyin Ankaradan henüz avdet ettiği için mukarrer hitabenin söylenilmiyeceğini bildirmiştir.

Bundan sonra umumî hukuku düvel müderrisi Ahmet Reşit Bey kürsüye gelerek bir hitabe söylemiş ve ezcümle:

"Bugün sekizinci yıl dönümü tes'it olnan Lozan muahedesinin çok hayırlı manaları vardır. Biz, hukuk müntesipleri, buna, kendi noktkai nazarımızdan bakınca, en büyük hayırlı vaziyeti ecnebi imtiyazlarını kaldırmasında görürüz.

Lozan zaferi

"Lozan„ milâdın 1535 senesinde bu milletin sadrı hürriyet ve istiklâiinde temeli atılıp, 1923 e kadar gittikce genişler, gittikçe yükselir bir esaret binasını yıkıp, enkazı üzerinde kurulan muazzam bir hürriyet ve istiklâl abidesidir. Bunun azametini lâyikile ölçe bilmek için onu yıktığı bina ile mukayese etmek lâzımdır. Hürriyetin zevki esarete kıyasla idrak olunur; karanlıkta kalmış olmıyan, aydınlığı; çirkinliği görmüş olmıyanlar, güzelliği, şerri bilmiyen hayırı, takdir, fakat hüsnü takdi redemez. Onun için evvelâ, Lozan muahedesini kapitülâsyonlarla karıştırmamalıdır.

Lozan muahedenamesinde iki kelime var ki biz bunları kapitülâsyonla-

(Lûtfen sayıfayı çeviriniz)

Londra konferansı dağıldı

Londra konferansı işini bitirmiştir. Almanyaya yardım için malî müesseselere bazı tavsiyeler yapılacaktır. Almanyaya açılan kredi müddeti üç ay daha uzatılacaktır. Konferansa iştirak eden yedi devletin nazırları gelen haberlere göre neticeden memnun görünmektedir. Bu meselelere ait tafsilâtlı haberler 4 üncü sayıfamızda harici haberlerimiz arasındadır.

Haricî Haberler

ispanyada kıyamet devam ediyor

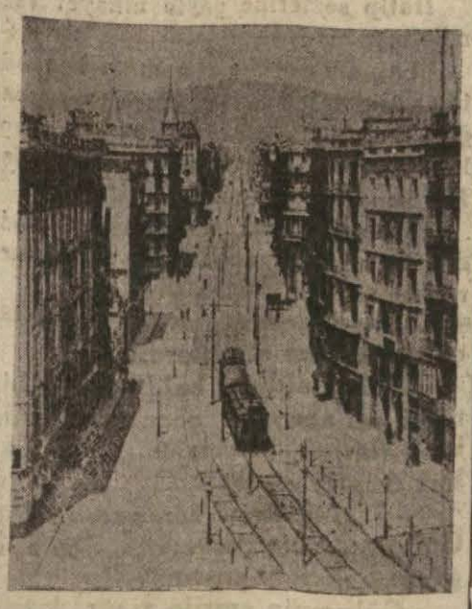

Anarşi içinde bulunan Barselonadan bir manzara

ispanyada vahim ve karışık vaziyet devam etmektedir. Sevil de muhafızlarla işsizler arasında müsademeler gittikçe artmaktadır. Maahaza hükûmet kuvvetli tedbirler almıştır. Komonist fırkası binası kapatılmış ve fırkanın icra komitesi azası tevkif edilmiştir. Şehrin manzarası hazindir. Yolcular ellerini havaya kaldırarak dolaşmak mecburiyetinde bulunuyorlar. Diğer taraftan bu şehirde ve Endalojide ürfi idare ilân edilmiştir. ispanyanın iki şehirlerinde de telefon hatları grevciler tarafından kesilmiştir. Madiritte Barselondada birçok Sındikalist ve anarşist tevkif edilmiştir.

İSA fenalığa karşı gelmeyi niçin menederdi?

Hakikati 1 Agustostan itibaren VAKIT sütunlarında okuyacâksınız

Yazan:
Dr. Eicler

Tercüme ve tavzih eden:
Ömer Rıza

isa, fenalığa mukavemeti menederdi. Şiddete mukabeleyi istemezdi. Sağ yanağınıza vurana

sol yanağınızı çeviriniz, sizi bir mil yürütmeğe mecbur eden bulunursa siz iki mil yürüyünüz, derdi. Haksızlığa uğrıyan bir kimsenin medenî bir mahkemeye müracaat etmesini istemezdi. Bir adam aleyhinizde dava açacak ve sizin malınız olduğu muhakkak olan entarinizi istiyecek olursa, sizin abanızıda vermenizi isterdi.

Bütün bunlardan maksat ne idi?

Misyonerlerin telkinatını, kilisecıların propagandasını dinliyecek olursanız size Isa böylece insanların ruhunu terbiye etmek yükseltmek ve onları ruhaniliğin en yüksek mertebesine çıkarmak istiyordu, derler, çünkü zulme zulümle, hakarete hakaretle, şiddete şiddetle, yağmaya yağma ile mukabele edilmezse hasmınızın ruhanî sabrınız, bu ruhanî mukavemetiniz karşısında mağlûp olur ve neticede yer yüzünde sulh ve müsalemet tesis eder, ilâhi melekût yer yüzünü kaplar.

Bunların hepsi yalan!

Isanın bütün bu tavsiyelerinde siyasî manalar ve maksatlar vardı. Yalnız bunlar daima gizlenmiş ve isanın nasirleri onun hedefini yanlış anlatmağa çalışmışlardır.

Hakikati öğrenmek mi istiyorsunuz? Bir Ağustostan itibaren tefrika edeceğimiz tarihî şah eseri okuyunuz!

rın zorba sahiplerine söyletinciye kadar 388 yıl beyhude savaştık: "Hukuku düvel„ tabirine, muzaf (umumî) gelimesi, bir de (mütekabiliyet) kelimesi.

"Lozan„ ın mesneti bu iki noktadır. Türk milleti hukuku düvel sahasında ve istisnaî bir muameleye ne lâyik ne de müstehaktır. Biz hukuku düveli fakat (umumî) telâkkisinde kabul ederiz, dedik; biz bizim gibi devletlerle hukukî münasebatımızın müsavat dairesinde olmasını isteriz, dedik: Ve dediğimizi tasdik ettirdik. Hukuk düvel; fakat (umumî) hukuku düvel, esasları, hüsnü münasebat; fakat (mütekabiliyet) esasına müstenit hüsnü münasebat.

İşte (umumî) ve (mütekabiliyet) noktalarının medlûlü şunlardır.„

Ahmet Reşit Bey bundan sonra kapitülâsyon meselesini başlangıcından beri geçirdiği safhalarla beraber birçok misaller getirerek uzun uzadıya zah etmiş ve fenalıklarını göstererek sözlerine şöyle nihayet vermiştir:

"Fakat Lozanla bizim aramızda bir de Sever vardır. Bunları birbirine karıştırmamak lâzımdır. Bu vazifeyi talebemizden Fethi Bey deruhte etti. Şimdi izah edecektir.

Sözlerime nihayet vermeden şunu da söyliyeyim: Kapitülâsyonlar öldü.. Evet, öldü... Fakat bunları yokedenler var olsun.„

Solan alkışlarla inlerken Riyaseticümhur orkestrası nefis parçalar çalmağa başlamıştı. Hukuk talebesinden Fethi Bey kürsüye çıkarak iki muahedenin farkını izah etti sonra müderris ve hatip Müslahattin Âdil Bey kürsüye geldi. Ve şu hitabeyi söyledi:

Müşterek saadetin heyecanları

"Muhterem muhatapların:

Şu dakikada müşterek bir saadetin heyecanlarını yaşıyoruz. Bundan sekiz sene evel bugün ayni saatinde sulh imzalandı. Sekiz sene evel bugünün ayni saatte büyük bir medeniyet âlemi türkün yüksek haklarını, istiklâlini teslim ve kabul eden vesikayı imzaladılar.

Lozan bu, bilhassa münevver zümre için en büyük millî bir bayramdır.

Lozan; Türk semasında ışıldıyan, bize gidilecek merhaleyi gösteren bir kutup yıldızıdır.

Lozan; yalnız Türk değil, cihan tarihinin dönüm noktasıdır. Çünkü, tarih Lozandadır ki tarzı cereyanını değiştirmiştir.

Bugünü kutlularken, şu manzarayı gören cephede kan ve ateş içinde çarpışan mücahitler... .

Uzak deniz kıyılarından ta orta yaylalara kadar giyimsiz sırtları ve çıplak ayakları ile sakin ve fakat müteheyyir olan cepheye kurşun ve mermi yetiştiren analar...

Manasını ve şümulünü takdir ettikleri bir cihada seve seve giden Türk gençleri...

Asırların şeref ve haysiyetini omuzlarında taşıyan ve hiç bir millet ordusunun yapamadığını yapan zabitler ve kumandanlar ve yine, şu dakikada her birimizin önünde hürmet ve tazimle eğilmesini bir vicdan borcu bildiği altın saçlı başımız, Türk elinin en büyük kumandanı Gazi Mustafa Kemal Hazretleri.. (Alkışlar, bin yaşa, sesleri.) Gözümüzün öünündedir.

Lozan sulhunu kutlularken bir dakika maziye, yakın tarihe dönüyorum. Onun yapraklarını sür'atle çeviriyorum. Okuduğum satırlar şudur:

Çok değil, bundan on iki sene evel yine bu irfan kubbesi altında bir toplanış vardı. Yarabbi, o toplantı ne hazindi.

O gün burada İzmirin feci işgaline ağlamış, bu haksız tecavüze isyan etmiştik. O günden bugüne kadar geçirdiğimiz devreyi hatırımızda yaşatabiliriz:

Karanlık gecede sarp bir yolda yolumuzu şaşırmış bir yolcu vaziyetinde idik ve bu yoldan ilerlemek mecburiyetinde bulunuyorduk. Her şey haram oluş. Her ümit kesilmişti. İşte bu dakikada bir ses, tatlı, gür ve ihtizazlı bir ses, bir hak sesi, o büyük Türkün, Gazinin sesi duyuldu.

Her fert için tabii bir hak olan teneffüs hakkını da imha ederek (Türk öldü) diyenlere o ses (Türk ölmedi, ve imanla yaşıyor) dedi.

Filhakika Türk ölmemişti.

Lozan sulhu Türkün istiklâl vehakimiyetini bütün medeniyet cihanına teslim ettirmiştir. Türk — tarih şahididir, — hiç bir vakit istiklâlini kaybememştir. Eğer tarihte varlığını istiklâlinden ayırmıyan bir millet zayılmak lâzım gelirse fütursuz söyliyebiliriz: O millet Türktür. (Alkışlar.)

Lozan muahedesi hususî bir muahededir. Mevcut rejimleri alt üst etmiştir. Kapitülâsyon rejimi yerine hukuku düvel rejimini koymuştur.

Lozan Türke tam bir müsavat ve istiklâl temin etmiştir. Müsavat ve isiklâl...

İsme Pş. Hz. nazarında ya tam pürüssüs bir istiklâl yahut da harp vardı.

Püsüssüs sulh olamıyacaktı. Türkiye de sulh yapmadıkça cihan sulha mazhar olamıyacaktı. Muahede bu hususî vaziyetin haricinde şark milletleri için yakın bir atide büyük bir nümune teşkil edecektir.„

Muslihittin Âdil Bey burada kapitülâsyonların ilgasına ait maddeyi okuduktan sonra demiştir ki:

"Bu maddenin şerefi, ehemmiyeti o kadar büyüktür ki: Eğer muahede yalnız bu madde dahil olmak üzere imza edilmiş bulunsaydı. Kıymetinden zerre kadar bir şey kaybetmiş olmazdı.„

Daha sonra Müslihittin Âdil Bey gençliğe hitap etmiş ve şunları söylemiştir:

"Siz bu hitabeyi birçok vesilelerle dinlediniz. Fakat bir de bu vesile ile dinleyiniz: Lozanı tes'it ederken onu yaratanları heyecanla alkışlarken Lozanın size teklif ettiği büyük vazifeleri unutmayınız.

En büyk dersini gençliğin yüksek bir azim ve imanın millî bir kumanda altında ne büyük harikalar yaratabileceğini görmüş olmasıdır.

Hayat bir zincirdir. Bu zincir elden ele gider. Bunu koparmamak her türkün en büyük vazifesidir. İnönü, Sakarya, Dumlupınarın teşkil ettiği müselles ihramın zirvesinde bir şaheser gibi Lozanı yaşatacak sizsiniz.„

Hatip sözlerine şöyle nihayet vermiştir:

"Vatanın sevgisi namına ben bütün yüreğimle yaşasın gençlik diye bağırıyorum.(Alkışlar) ve yaşasın gençliğin timsali ve onun en büyük hamisi Büyük Gazi, (Sürekli alkışlar..)

Riyaseticümhur orkestrasının çaldığı bir musiki parçasından sonra merasime nihayet verilmiştir.

Halimize şükredelim

[Baş makalemizden mabaat]

noktai nazarından da hakikaten yüksek ehliyet sahibi Almanlar vardır ve bu almanların çoğu bugün gene iş başında bulunmaktadır.

O halde Almanyanın en yüksek maliyecileri ve idare adamları iş başında olmasına ve sonra bankalarındaki altın mevcudu evrakı nakdiyesinin yüzde kırkı derecesini bulmasına rağmen nasıl oluyor da bu memleketin millî parası panik şeklinde buhran içine düşüyor?

Bu sualin cevabını Almanyanın beynelmilel siyasî mevkiinin zaafında ve Almanyanın maruz bulunduğu iktısadî buhranın tehlikeli bir mahiyetinde aramak lâzımdır.

Fakat şimdi bir de para kıymeti noktai nazarından kendi memleketimizin halini göz önüne getirelim:

Herkes biliyor ki esasen umumî harp içinde yüzde yüz altın karşılıklı olmak üzere çıkarılmış olan Türk evrakı nakdiyesi mütarekeden sonra tamamen karşılıksız bir kâat para halini almıştır. Bundan dolayı da kıymeti düşmeğe başlamıştır. Bu düşkünlük Lozan sulhünden sonra da devam etmiştir. Nihayet on kâat lira bir ingiliz lirasile muadil bir dereceye kadar inmiştir. Hatta iki sene evvel çıkan para buhranında paramızın düşkünlüğü tehlikeli bir şekil almış, sıfıra doğru inmek istidadının bile göstermiştir.

Eğer ismet Pş. hükûmeti o vakit süratle tedbir almamış olsaydı bugün paramızın kıymeti ne olacağı belli değildi. Bu yüzden millî servetin mühim bir kısmı heder olup gideceği şüphesizdi. Fakat şayanı teşekkürdür ki bizzat başvekil ismet Pş bu tehlikeyi tam zamanında görmüş ve devletin bütün idare çarklarını millî paramızın kıymetini muhafaza hedefine doğru harekete getirmiştir. Pek iyi hatırladığımız veçhile pek az zaman içinde bunda muvaffak da olmuştur. işte iki seneye yakın bir zamandanberi paramız (1030) rakamı üzerinde sabit kalabilmesi hükûmetin bu parlak muvaffakıyeti neticesidir.

Acaba ismet Pş. hükûmeti bu güzel muvaffakıyeti nasıl elde etti? Başka memleketlerde olduğu gibi hariçten altın para istikraz etti ve bu istikrazın hasılâtını millî paraya karşılık olarak koydu da öylemi paramızın kıymetini filen muayyen bir noktada tesbit edebildi? Hayır.

Hükûmet paramızın kıymetini muhafaza için haricî mubayaatını tahdit ve tanzim etmeğe karar verdi. Halkın alacakları kambiyo mubayaatını kontrol altına aldı. Bu suretle spekülâsyonlara imkân bırakmadı. Bu noktai nazardan Türkiyede çalışan ecnebi bankaların da konsorsiyom vasıtasile yardımlarını temin etti. Hülâsa hükûmet hesabına nispeten az bir fedakârlık ile paramızın kıymetini sabit tutmağa muvaffak olabildi.

Şüphesiz bu tedbirlerin iyi netice vermiş olmasındaki muvaffakıyetin mühim bir kısmı hükûmete aittir. Fakat bu muvaffakıyetin husulünde bizzat memletin iktısadî ve malî kabiliyetinin de tesiri olduğunu inkâr etmemek lâzım gelir.

Görülüyor ki memleketimizde mevcut olan malî ve iktısadî buhran Almanya gibi bazı Avrupa memleketlerindeki buhran manzaralarına nispet edilirse me'yüs olacak bir şekilde değildir. Bilâkis kendi kendimize itimadı takviye edecek bir şekilde bulunduğunu derhal teslim olunur. Binaenaleyh Türkiyeye ait iktısadî buhrandan bahsederken bunun hakikî hududunu ve derecesini iyi ölçelim ve memleket batıyormuş ve bitiyormuş gibi göstererek ortalığı kargaşalığa çevirmekten menfaat umanlar bulunduğunu da hatırımızdan çıkarmıyalım.

Mehmet Asım

SON HABERLER

Matbuatkanunu

Hararetli münakaşalara sebep olacak

Meclis bugünden sonra tatil devresine girecek

Ankara, 24 (Telefon) — M. Meclisi yarın bu devrenin son içtimamı yapacaktır. Yarın biri sabah saat onda diğeri saat on üçte iki celse yapılacak ve yol mükellefiyeti vergisi kanun lâyihasile matbuat kanunu lâyihası müzakere edildikten sonra meclis tatil kararı verecektir.

Matbuat kanunu müzakeresinin hararetli münakaşalara meydan vereceği ve bazı müstakil meb'usların matbuat aleyhinde söz söyliyecekleri tahmin edilmektedir.

Yeni yol vergisi lâyihasında vergi 6 lira olarak tesbit edilmiştir. Bu para nakten verilmiyecek, her mükellef mahallî amele yevmiyelerine göre hesap edilecek bir müddet zarfında bizzat çalışacak veya bizzat çalışmak istemezlerse yerlerine amele çalıştıracaklardır.

Baytar ve ziraat

Bu iki mektep fakülte haline kalbedilecek

Ankara, 24 (Telefon) — Yüksek baytar ve ziraat mekteplerinin fakülte haline getirilmeleri lâyihası tamamlanmış, iktısat vekâletinden başvekâlete gönderilmiştir.

Ankarada sıcaklar

Ankara, 24 (Telefon)— Bugün Ankara senenin en sıcak gününü yaşamıştır. Sıcaktan bunalan halk tenezzüh yerlerine marmara parkına gitmişlerdir.

Devlet bankası

Eylülün yirmisinden itibaren faaliyete başlıyacaktır

Ankara, 24 (Telefon) — Devlet bankası idare heyeti banknın nizamname ve talimatnamesinin ihzarına devam etmektedir. Bankanın 20 eylülde açılacağı tahakkuk etmektedir.

Meclis Reisimiz şehrimizde

Büyük Millet meclisi reisi Kâzim paşa Hz. dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiş, Haydarpaşa istasyonunda vilâyet erkânı ve burada bulunan meb'uslar tarafından karşılanmıştır.

Kâzim Pş. Hz. Haydarpaşadan bir motörle Beşiktaş sarayına gitmişlerdir.

VAKTın Tefrikası : 42

Kızılcık Dalları

YAZAN

REŞAT NURİ

Gülsüm, bazan tehditlere, azarlara kızarak bu işten vazgeçmek ister. Fakat çocuklar ağlaşa bağrışa onu şikâyete giderler ve rejisörlükte devam etmesi için aşağıdan şiddetli emirler çıkardı. Maamafih o kumpanyanın sade idare memuru değil, ayni zamanda da baş aktörü idi. Bazan mürekkeple, kahve telvesi ile yüzüne bıyıklar, kaşlarının üstüne kaşlar çekilir, bazan saçları kabartılır, çamaşır yıkıyacak gibi kolları sıvanarak dekolte bir kanto kızı şekline sokulurdu.

Bir cuma günü, harem sofasında fevkalâde bir gala müsameresi tertip edilmişti. Oyuna konak halkından başka mahalleden de birçok kimseler davetli idi.

Kumpanya yalnız hanımefendinin gelmesine muhalifti ki bunda da tamamile haklı idi. Çünkü Nadide Hanım oyun esnasında ikide birde sahneye girmeğe, oyunculara karışmağa kalkar, işin ciddiyetini bozardı.

Meselâ sahnede kendi bardağını görecek olsa:

— Gülsüm... ona da mı yetiştin? Eğer o bardak kırılırsa sen de kafanı kırılmış bil.. Ver bakayım onu, diye sahneye yürüyüverirdi.

Aktörler bir cinayet oyunu oynamağa kalksalar:

— Çocuklar şaka derken sahiden birinizin bir yerini yaralıyacaksınız... Hem nedir öyle adam öldürmeğe heves ediyorsunuz.. öyle yapacağınıza güzel güzel türkü söyleyin...

Diye mesele çıkarırdı.

Fakat çocukların hanımninelerini istememelerindeki asıl sebep bu değildi. Gülsüm Nadide Hanımın karşısında oyuna çıkmağa utanıyordu.

Aksi gibi büyük anne de nedense bu gala müsameresinde behemehal bulunmak istemiş, Karamusallı süt nine ile beraber en arka sıraya oturmuştu.

O gün orkestra hayli zengindi. Konağın karşısındaki belediye ebesinin güzel ut çalan bir gelinlik kızı vardı. Çocuklar (Zehra abla) dedikleri bu kıza yalvarıp yakarmışlar, onu o günkü oyunda ut çalmağa razı etmişlerdi.

Sofa dolduğu halde perde bir türlü açılamıyor, çocuklar içerde biribirlerini yiyorlardı. Nihayet biri dışarıya çıktı:

— Haminne sen varsın diye Gülsüm oyuna çıkmıyor... Sen aşağı git, diye bağırdı.

Gülsümün emrile aşağı kovulmak!.. Bu nedense hanımefendinin kibrine dokundu. Hiddetli bir sesle:

— Haydi ben öyle terbiyesizlik istemem... Şimdi Gülsümün yanına gelirsem görür gününü, dedi.

İhtiyar kadın sitemli bir gülüşle etrafındakilere bakıyor:

— Kuzum Allah aşkına bu ne iş?.. dağdaki gelmiş bağdakini kovuyor, diye masum yeşil gözlerini açıyordu.

Hele neyse biraz sonra perde kalktı. Gülsümü İbiş kıyafetine sokmuşlardı. Arkasında lalanın tersine çevrilmiş bir eski yeleği, başında yine onun kulaklarına kadar geçmiş bir yağlı fesi vardı. Kaşlarını siyaha, burnunu kırmızıya boyamışlar, mor mürekkepten bir de bıyık çekmişlerdi. Kız biraz evvelki münakaşa esnasında ağlamış olduğu için boyalar biribirine karışmıştı.

Karamusallı süt ninenin en arkada:

— Ay anam.. Şafi köpeğine dönmüş, diye söylendiği işitildi.

Bütün gözlerin kendine dikildiğini gören Gülsüm, sahnenin ortasında bir kat daha odun kesilmişti. Lâkırdı söyliyeyim diyor olmuyor, gülümsiyeyim diyor olmuyor, olduğu yerde put gibi duruyordu. Nihayet seyircilere büs bütün arkasını döndü.

İçerden öteki san'atkârların:

— Ulan eşek öyle durmasana.. gülecek bir şey söylesene diye onu azarladıkları duyuluyordu.

Baktılar ki Gülsümden hayır yok, öteki çocuklar kimi lalanın pöstekisinden kesilmiş bir sakalla baba, kimi annesinin kolları kıvrılmış bir eski blûzu ile genç kız kıyafetinde sahneye döküldüler. Oyun biraz kızışır gibi oldu. Fakat Gülsüm hâlâ bir şey bulup söyliyemiyor, çocukların içerden dışardan:

— Ulan bir tuhaflık yapsana, diye sıkıştırdıkları işitiliyordu.

Güldürecek şeyin küfürden ve pislikten başka bir şey olacağını tasavvur edemiyen Gülsüm, nihayet canlandı:

Öteki aktörler — İbiş saat kaç derlerse Gülsüm nükteli bir cevap vermiş olmak için:

— Gözün kör mü? Saat bir tane, diyor.

Kapı çalındığını söyliyecek olurlarsa kız bir müddet düşündükten sonra:

— Koca kapı çalınır mı alıklar, aptallar, hayvanlar, diye mukabele ediyirdu.

Bir ahretlik parçasının oyunda da olsa evin çocuklarına böyle çirkin, terbiyesiz sözler söylemesi caiz değildi. Hanımefendi her defasında oturduğu yerde:

— Yöş tabanı yarık ayı.. Bakınız şu mahlûkun hiç insanlıktan nasibi var mı? Diye titizleniyordu. Mesele belki de büyüyecek, oyuna dışardan şiddetli bir müdahale olacaktı. Fakat bu esnada Karamusallı sütninenin bir nüktesi ortalığı neşeye garketti. Sütnine yavaş fakat bütün seyircilerin işitebileceği bir sesle:

— Direkler arasındaki oyuna (Kel Hasan) ın kumpnayası derler ya... Buna da (Kör Gülsümün kumpanyası) demeli, dedi. Bir saniye büyük hanım oturduğu yerde dizlerini döverek, gözünden yaşlar gelerek: "İlâhi kadın! kör olma inşallah„

(Bitmedi)

Bir makale yüzünden tecavüz

Muharrirlerimizden Sadri Etem bey bir makalesi yüzünden çirkin bir tecavüze maruz kaldı

Dün Kızıltoprak istasyon büfesinin bahçesinde muharrirlerimizden Sadri Etem bey Cümhüriyet kız orta mektebi tarih muallimi olduğunu söyleyen Şevket ilhan bey namında bir zatın lisanı tecavüzüne maruz kalmıştır.

Mütecaviz Darülfünun ve yüksek mektep talebesinden orada hazır bulunan bazı gençler tarafından lâyık olduğu mukabeleyi görmüş Istasyonu terke mecbur olmuştur.

ilhan Şevket bey Sadri Etem beyin (Tımarhanelikler) atlı makalesinden pek muğber olmuş o makaleyi kesmiş, ötekine berikine göstererek bu makaleden beni kastediyor diyormuş, nihayet dün arkadaşımızın oturmakta olduğu Kızıltoprağa gelmiş kendisine tecavüze karar vermiş!

Hadise hakkında Sadri Etem bey diyor ki:

"— Birader, ben birisinden bahsettim, Şevket ilhan bey bu tipi kendisine gayet uygun bulmuş beğenmiş, bu tımarhanelik benim demiş. Bu makalemde şimdiye kadar bir satır yazı yazmadan yirmi bir yaşında ede biyat aleminde mutlaka üstat geçinmek istiyen, yirmi roman yazdım diyen hayatında hiç bir işte dikiş tutturamayıp her müspet işi tenkit ve tezyif eden muhalif politikacı tipinden bahsettim.

Bu tiple mücadele etmek hepimizin boynunun borcudur. Cümhuriyet mekteplerinde hocalık eden ilhan Şevket Beyin bu yazıyı üzerine alacağını tahmin etmek doğrusu aklıma hiç gelmezdi çünkü ben, Cümhuriyet mekteplerinde hocalık eden bir adamın benim cephemde benimle birlikte döküntülere, bozgunculara karşı ayni safta olacağını zannederdim.

Maamafih kendisi bu tipi beğenmiş, şu halde ben muvaffak bir parti yazmışım!

İnhisararda:

Tütün idaresinde yapılan tasarruf

Tütün inhisar idaresi bütçe işlerini takip etmek üzere onbeş gün evvel Ankaraya giden idare umum müdürü Behcet B. şehrimize dönmüştür.

Behcet B. idarenin yeni bütçe ve kadrosu hakkında şu izahatı vermiştir:

— Tasarruf maksadile idaremiz kadrosunda da ehemmiyetli değişiklikler yapılmıştır. Yeni kadroda memur ve müstahdemler adedi azaltılmış, maaşlar üzerinde de mühim tenzilât yapılmıştır. Yeni şekle göre istanbul ve civarındaki inhisar dairelerinden 684 memur ve müstahdem açığa çıkarılmıştır. Çıkarılan memurlar bir Ağustostan itibaren maaş alamıyacaklardır. Bu memurların kıdemlerine göre birer maaş verilecektir.

Yeni kadroda baş müdürlüklerin adedi 38 den 20 ye indirilmiştir. Merkezde mubayaat ve imalât şubeleri birleştirilmiş neşriyat şubesi fen şubesine, matbaa levazım şubesine, evrak kalemi mahsusa bağlanmıştır. Yapılan umum tasarruf geçen sene bütçesine nazaran iki milmilyon küsur liradır.

Fransız tayyarecileri 4 gün sonra geliyor

Dört tayyaremiz kendilerini hudutta karşılıyacak ve Fransızlar misafirimiz olacaklardır

Fransız filosu ceneral dö Guisin kumandası altındadır

Avrupa üzerinde bir cevelân yapan altı tayyareden mürekkep bir fransız hava filosunun şehrimize geleceğini yazmıştık.

Tayyare cemiyeti çarşamba günü saat on ile onbir arasında Yeşilköye gelecek olan Fransız Tayyarecilerinin karşılanması ve burada kaldıkları müddet zarfında yapılacak merasim hakkında bir proğram hazırlamıştır.

Fransız tayyarecileri Yeşilköyde şehir namına vilâyet ve belediye erkânından dört zat, üçüncü kolordu namına Şükrü Naili paşanın yaveri ve miralay Muharrem Mazlum, Kolordu erkân harbiyesi reisi Vedat, yüzbaşı Hüsnü beyler, Tayyare cemiyeti namına Istambul şubesi müdürü Hasan Fehmi Beyin riyasetinde bir hey'et ve Istanbulda bulunan tayyare zabitlerimiz tarafından karşılanacaklardır. istikbal merasiminde ayrıca Yeşilköy hava kumandanı ile tayyare makinist mektebi müdürü Avni bey de bulunacaklardır.

Bundan başka dört tayyaremiz Fransız tayyarecilerini Türk hududunda karşılıyacaklardır.

Şehrimize gelecek Fransız tayyarecileri

Fransız tayyarecileri burada kaldıkları müddet zarfında tayyare cemiyetinin misafiri olacaklardır.

Fransız tayyarecileri çarşamba günü Yeşilköyden misafir edilecekleri Perapalas oteline gidecekler, orada bir müddet istirahat ettikten sonra Dolmabahçe sarayına giderek açılan defteri imzalamak suretile Reisicümhur Hz. ne arzı tazimat edeceklerdir. Bundan sonra Topkapı sarayını, müzeleri ve camileri gezecekler, akşam saat beşte Fransa sefiri Kont dö Şambrön tarafından Fransa sefareti bahçesinde şereflerine verilecek gardenpartiye gideceklerdir.

30 temmuz perşembe günü Fatih tayyare şehitleri abidesini ziyaret edecekler ve bir çelenk koyacaklardır. Bundan sonra filo kumandanı ceneral Dö Guis ve filo zabitleri vilâyete, üçüncü kolorduya tayyare cemiyetine gelerek mutat resmî ziyaretlerde bulunacaktır. Ayni günü akşamı tayyare cemiyeti Perapalasta misafir tayyareciler şerefine bir ziyafet verecektir. 31 temmuz cuma günü sabahı tayyareciler Eskişehre gidecekler, orada da şereflerine kabul resimleri yapılacaktır.

Tayyare Eskişehirden Atinaya gidecekler, oradan Brendizi, Roma, Zürih ve Liyon tarikile Parise döneceklerdir.

Filo evvelce de yazdığımız gibi Jeneral Dö Guisin kumandası altındadır. 12 kişi olan tayyarecilerin sekizi Fransanın en meşhur tayyarecileridir. Aralarında 1930 teşrinievvelinde ilk defa Avrupadan Amerikaya geçmeğe muvaffak olan Kost, yüzbaşı Girier, Paristen Tokyöya uçarak bir rekor tesis eden Peltiye Düvazi, yüzbaşı Rinyo bulunmaktadır. Filo altı temmuzda Paristen hareket etmiştir. Seyahat bir ay sürecektir. Filo şimdi Bükreştedir.

Limanda:

Bir şilep karaya oturdu

Transit olarak Karadenize geçmekte olan ingiliz bandralı Tripl şilebi evvelki akşam yanlış bir manevra neticesinde suların cereyanına kapılarak Ahırkapı önlerinde karaya oturmuştur.

Geminin yarası olup olmadığı henüz tesbit edilememiştir. Römorkörler hadise mahallinde kazaya uğrıyan gemiyi kurtarmağa çalışmaktadır.

Kadın mürşitler

Kadınlar birliği irşat heyetlerinin bugün hareket edecekleri yazılmıştı. Heyetler hazırlıklarını bitiremediklerinden hareket tarihi tehir edilmiştir. Pazartesi günü hareket edilecektir.

Mevlit

Istanbul müftülüğünden:

Rebiülevvelin on ikisi 28 temmuz 1931 tarihine müsadif olmasına nazaran önümüzdeki Pazartesi günü akşamı (Salı gecesi) mevlidi cenabı risaletpenahi olduğu ilân o'unur.

İflâs eden bir ticarethane

Galatada eskidenberi kumaş ticareti yapan Tayhman ticarethanesi yazıldığına göre iflâs etmiştir. Müessesenin 7-8 bin lira borcu vardır.

Memleket Haberleri

Yozgatta bir çete yakalandı

Yozgatta bir müddetdenberi birçok kimseleri soyan üç kişilik bir çete yakalanmıştır.

Osman, Halil ve Remzi ismindeki bu çete efradı şimdiye kadar 6 kafileyi soymuştur.

yan umumî müdür muavinliği yeni kadroda 350 lira maaşla ihdas edilmiştir. Fakat bu makama kimin getirileceği bir kaç gün sonra belli olacaktır.

Polis Haberleri

Bir faciamı?

Bozulan bir motör, ile bir sandal birlikte kayboldu

Evvelki akşam Hayırsız Ada açıklarında bir deniz faciası olmuştur.

Kadıköyde Cevizlikte kerestecı sokağında oturan Mahmut, Feyzi ve Seyfi B. ler, yanlarında Kâniye ve Makbule isimlerinde iki hanım olduğu halde Feyzi B. e ait motörle gece saat 12 de deniz tenezzühüne çıkmışlardır. Motör, sahilden ayrıldıktan bir müddet sonra makina sakatlanmış makina durunca da akıntı motörü Hayırsız Adaya doğru sürüklemeğe başlamıştır. Bu vaziyet karşısında içindekiler telâş ve heycana kapılarak motörü tamire ve başka bir çare bulmağa çalışmışlar isede muvaffak olamamışlardır.

Kazazedeler, geceyi büyük bir korku içinde geçirmeğe mecbur kalmışlardır. Motör sabaha kadar dalgalar içinde çalkanmıştır.

Dün sabah tesadüfen o civardan geçen bir sandal motörün vaziyetini görmüş ve imdadına yetişmiştir. Fakat sandal küçük olduğundan kazazedelerin beşini alamamış, yalnız kadınları alarak Burğaz Adasına çıkarmıştır.

Kâniye ve Makbule hanımlar, derhal zabıtaya müracaat ederek motörün geçirdiği kazayı anlatmışlardır. Zabıta, kazazede motörü aramak üzere hemen bir motör göndermiş ise de dün geç vakta kadar kazazede motörü bulmak kabil olamamıştır.

Bu da ikincisi

Diğer taraftan dün Akşamda Moda açıklarından geçen bir sandalın kendini akıntıya kaptırdığı sahilden görülerek polise haber verilmiştir.

Polis, sandalın takibi için derhal bir motör göndermiş fakat geç vakte kadar sandalın akıbetinden bir haber alınamamıştır.

Florya plâjlarında hırsızlık

Floryada Solâryom palas plâjında dün üç hırsızlık vakası olmuştur.

Banyo yapmak üzere gelenlerden Kızıltoprakta Diş tabibi Bedri Beyin kabinesinde bulunan ceketinin cebinden 25 lirası; Osmanlı Bankası memurlarından Sabri Kemal Beyin ceketi cebinden 10 lirası, Rus ticaret mümessilliği memurlarından Yusuf Beyin de 30 lirası meçhul bir şahıs tarafından çalınmıştır.

Polis bu meçhul hırsızı bulmak üzere tahkikata başlamıştır.

Gülcemal boş bulundu

Anadoluhisarında Yeni mahallede balıkane sokağında 2 No. lı evde oturan sandalcı Mehmedin «Gülcemal» ismindeki sandalı dün Sarayburnu açıklarında bulunmuştur. Sandalın içinde beş güğümde süt vardır. Sandalın sahibi Mehmedin ne olduğu ve sandalın ne suretle buraya geldiği hakkında polis tahkikata başlamıştır.

Bir sandal devrildi

Salı pazarı açıklarında demirli bulunan Ege vapuru bordasındaki mavnalara dün muşamma vermekte olan sandalcı Ali ve Mehmedin içinde bulundukları sandal suların cereyanına kapılarak su dolmuş ve batmak üzere iken Ali ve Mehmet kurtarılmışlardır. Muşammalar denize dökülmüştür.

Söndürülen ateş

Nişantaşında Karakol sokağında 124 No. lı Emsal H. ın evinden dün yangın çıkmış ve yetişen etfaiye tarafından söndürülmüştür. Yangının sebebi hakkında polis tahkikat yapmaktadır.

Bir otomobil kazası daha

Çarşanba pazarında oturan inebolulu 70 yaşlarında Şerife H. dün saat 13 kararlarında Ayasofya meydanından geçerken şoför Mahmut Şevket Ef. nin idaresindeki 1530 No. lı otomobil kendisine çarparak kolundan ve başından yaralamıştır. Şerife H. Haseki hastanesine kaldırılmış, şoför de yakalanmıştır.

Cikolata çalmak istemiş

Beşiktaşta köy içinde oturan Kenan isminde birisi, Şişlide çikolata fabrikasına girmiş ve öte beri çalarken yakalanmıştır.

Mehdi cam kırıyor, nağra atıyor

Kasımpaşada büyük piyalede oturan bahçevan Mehti, dün sabah saat beş kararlarında şerbethane caddesinden geçerken nağra atmış ve bazı evlerin camlarını kırmış olduğundan yakalanmıştır. Mehdinin hakkında takibat yapılmaktadır.

Ölümle tehdit

Karaköyde Bahabey sokağında 30 numaralı evde oturan Kabzımal Yusuf Kenan B,, polise müracaat ederek Zeynel isminde birisinin kendisini öldürmek maksadile üzerine silâh attığını haber vermiştir. Zabıta Zeyneli yakalamış ve tahkikata başlamıştır.

Fena usul değil

Evelki gün Hasan isminde bir şoför muavini, talimhanedeki bisikletçi Apikten binmek üzere aldığı bisikleti geri vermeden kaçmış ve dün Emin önünde bisikletle dolaşırken yakalanmıştır.

Ağaca tırmanarak sinema seyrederken düştü, ağır yaralandı

Çarşıkapıda, yanan Feyziati liselerinin arsasında açılan yazlık sinemayı hariçten seyretmek üzere caddedeki ağaçlardan birine tırmanan birisi ağaçtan düşerek ağır surette yaralanmıştır. Ifade veremiyecek derecade ağır yaralı olan bu meçhul şahsın hüvviyeti anlaşılamamıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

Günün Muhtırası

Takvim— Cumartesi 25 Temmuz 7 inci ay 1931, senenin günleri: geçen 206 kalan günler 159, 9 Rebiülevvel 1350.

Güneş—Doğuşu: 4,49; Batışı: 19,32

Namaz vakitleri— Sabah: 3,05, Öğle: 12,20; ikindi 16,17; Akşam 19,32, Yatsı: 21,27; imsak: 2,43

*

Hava — Dünkü hararet (azamî) 24 (asgarî) 21 derece. Bugün rüzgâr poyraz hava bulutlu.

*

Radyo

Istanbul — Saat 18 den 19 a kadar gramofon plâkları neşriyatı 19,30 dan 20,30 a kadar birinci kısım alaturka saz, Fehmi Bey, Ekrem Bey ve arkadaşları iştirakile, Anadolu Ajansı haberleri 20,30 dan 21,30 a kadar orkestra 21,30 dan 22,30 a kadar ikinci kısım saz, Belkis Hanım iştirakile.

Vakıt:Abone şartları:

	1	3	6	12	
Dahilde	150	400	750	1400	Aylık Kuruş
Haricte	—	800	1450	2700	„

İlân şartlarımız:

	Resmi	Hususi
Satırı	10 Kş.	12,50 Kş.
Santimi	20 „	25

Küçük ilân şartlarımız:

1	2	3	4	
30	50	65	75	1-10 Defalık 100 Kuruş

A — Abonelerimizin her üç aylığı için bir defa meccanendir.

B — 4 satırı geçen ilânların fazla satırı için 5 kuruş zammolunur

GÜNÜN İŞARETLERİ

Buğdayı kıymetlendirme

Buğdayı kıymetlendirmek inkılâpçı Türkiye için demiryolu, şapka, lâtin harfi ile bir safta sayılır.

Nüfusunun yüzde seksen birini küçük arazi sahibi ve fakir köylülerin teşkil ettiği bir memlekette inkılâbın en kuvvetli propagandası düşen buğday çuvalları altında yeni fikirlerin ezilmesine mâni olmaktır.

Harpten sonra dünya fazla sınaileşti. Avrupada ziraatin makineleşmesi dünya piyasalarına fazla buğday gönderilmesi gerçi dünyadaki açları doyuramadı fakat bir orak gibi yükselen fiyatları kökünden biçti.

Köylünün dnüyayı saran buhran önünde buğdayını kıymetlendirmek için basitten başlıyan amelî çareler bunmak lâzımdır. Meselâ:

Hükûmetin azamî bir fiyat tayin ederek bu fiyat üzerinden köylünün vergisine mukabil buğday almak, orduya, mekteplere, hastahanelere hulâsa topluca buğday satın almak mecburiyetinde olan devlet müesseseleri kendilerine lâzım olan buğdayları müteahhitler vasıtasile değil doğrudan doğruya kooperatifleşen köylerden satın almak, ekmek fiyatlarına yapılacak zammı, köyden gelecek fiyat yükselmesine bağlamak.

Fiyat yükselmesini komisyoncunun kârı haline koymamak,

Ziraat bankaları köylünün borcunu buğdayla ödenmesine yamdım.. gibi tedbirler.

Alım ve satım kanunu

Hükûmet buğdaylara azamî bir fiyat koysun, bundan sonra kendisi için lâzım olan buğdayları satın alsın.. sözünü işiten bir kanunşinas diyecek ki:

"— Hayır efendim, hayır sizin bu dediğiniz şey, olamaz... Çünkü menafii hazine buna manidir. Devlet mübayaatı ucuz yapmalıdır.

Hem bu maksatla konulmuş olan alım ve satım kanunu böyle alış verişlere manidir.

Menafii hazine sözü, devletle millet arasında Kaflar ve Himalayaların set çektiği zamanlarda çok doğru idi, çünkü o zaman devlet ve millet birbirinin zararına işliyen bir makineydi. Devlet bir müstevli idi. Millet haraç vermeğe memur bir kütle..

Halbuki halkçı bir devlette (hazine) milletin hazinesinden ayrı değildir.

Bilhassa devletin bünyesini teşkil eden halk sınıfı için!

Kanun, nizam, alım satım kanunu bir millet içindir. Millet alım ve satım kanunu için değildir.

Şimendifer meselesi

Bu mesele şöyle başladı:

Deve bizim neyimize yetmez.

Heybe ve kağnı millî iktısadın sembolü halinde dilden dile dolaştı.

Sonra bu söz şu şekli aldı:

"— E... şimendifer yapılsın amma, bu şimendiferi ecnebi sermayesi yapsın, meselâ istikrazla oluversin.

Müstakil meb'us Sırrı Bey halâ bu davada... Türkiye şimendiferleri ecnebi sermayesile yapılamaz. Çünkü

Ecnebi sermayesi bir yere şimendifer yapmak istedi mi evvelâ sermayenin iktısadî şartlarını arar.

Büyük istihsal membaları ile büyük pazarlar arasındaki nakliye işi için ecnebi sermayeleri filhakika dolardan isterlindennehirler açmıştır.

Fakat Türkiyenin şimendiferleri iktısadî olmaktan ziyade müdafaai milliye işidir. Evvelâ, bunu hatırlamak lâzımdır.

Ecnebi sermayesi siyasî maksatlarla da demiryolu inşa ederler. Bağdat demriyolu gibi...

Rumeli hattı gibi..

Niekim, 1876 rus harbinden sonra Baron Hirşin teşebbüslerinden bahseden sırp harp erkânı reisi:

"— Biz demişti, harbi Türk şimendiferlerile kazandık. Toplarımızla değil. Filhakika Rumeli şimendiferlerinin iktkısadî olmaktkan ziyade siyasî ve idarî mahiyeti vardır.

Hulâsa

Biz, şu veya bu devletten bir erkânı harbiye plânı istiyemeyiz. Meselâ jeneral (Vegan) dan Suriye hudutlarının muhafazası için plân istiyemeyiz. Irak için İngiliz erkânı harbiyesinden müdafaa plânı istemediğimiz gibi iktısat plânı da erkânıharp plânından başka bir şey değildir.

En modern siyasî casusluğun iktısadî casusluk en madern sui kastın iktısadî sui kast olduğu günlerde yaşıyoruz.

Neye yarar ki, bizim müstakil meb'uslarımızın kafasında halâ Abdülâziz maliye nazırı bağdaş kurup mestlerile oynıyorak:

"— İstikraz diyor..

SADRİ ETEM

Harici Haberler

Londra konferansı bitti

Almanyaya yardım edilmesi için tavsiyeler yapılacak

Alman fırka reislerinden birisi ya kuvvetli bir Almanya, yahut Alman hudutlarında durmıyacak olan bolşevizm diyor

Londra, 23 (A.A.) — Maliye nazırları komitesinin içtimaında tesbit edilen ve konferansın bu sabahki umumî içtimaına arzedilecek olan raporun kat'î metni büyük bir merak ile beklenmektedir. Fransanın Almanyaya yardım plânına ne suretle iştirak edeceği bilhassa düşünülmektedir.

Konferansın bu raporu kabul edeceği ve neticenin öğleden biraz sonra ve her halde akşam üzeri Bükingam sarayında tertip olunacak garden partiden evel öğrenileceği zannolunmaktadır.

Hariciye nezaretine gelen murahhaslar çok ferahlanmış ve şen görünüyorlardı. Hava açık ve güneşli idi. Fransı ve Alman nazırları bir müddet ayakta görüşmüşlerdir. Saat on da yedi devletin bütün murahhasları içtima salonunda toplanmış ve müzakereye başlamışlardır.

Konferansın beyannamesi

Londra, 23 (A.A.) — Konferans tarafından kabul edilen beyannamede, bu konferansta temsil edilen hükûmetlerin Almanyaya derhal yardım etmek için memleketlerindeki malî müessese lere aşağıdaki tavsiyeye hazır bulundukları kaydedilmektedir:

1 — Merkez bankalarının Rayşbanka açtıkları yüz milyon dolarlık kredinin vadesi biter bitmez, üç ay daha temdidi,

2 — Malî müesseselerin, Almanyaya daha evel verilmiş olan kredilerin bugünkü miktarının muhafaza ve idamesi için lâzım gelen tedbirleri almaları..

Konferans beynelmilel tediyat bankasına, Almanyanın yeni kredilere olan âcil ihtiyaçları ve kısa vadeli kredilerin uzun vadeli kredilere tahvili hakkında tetkikatta bulunmak üzere alâkadar merkez bankaları tarafından müntahap bir komisyonun vakit geçirmeden teşkili hususunu da tavsiye etmektedir.

Alman sanayiinin altın iskonto bankasının emrine hazır olarak irae edeceği müşterek karşılık ve teminat meselesine gelince konferans böyle bir karşılığın beynelmilel kredilere ait muamelelerin tabiî surette yeniden cereyanı için sağlam bir esas bulmağa imkân hasıl edeceği kanaatini izhar etmektedir.

Bundan başka konferans mütahassıslar komisyonunun, M. Hoverin moratoryom teklifinin tatbik mevkiine konması için lâzım gelen fer'i tedbirleri hazırlamakta devam etmesini de karar altına almıştır.

Son celsede

Londra, 23 (A.A.) — Fransız başvekili M. Laval konferansın son celsesinde söylediği nutka şu sözlerle nihayet vermiştir:

"Londra mükâlemelerinin Fransa ile Almanyayı siyasî sahada elbirliğile çalışmağa sevkedeceklerini ümit ediyorum.,,

Amerika hariciye nazırı M. Stimson Fransız — Alman mükâlemelerinin delâlet ettiği manaya dikkati celbetmiş, bu müzakere ve mükâlemelerin bütün dünyada emniyet ve itimat duygusunu yeniden canlandıracağını söylemiştir.

Alman başvekili M. Brüning Fransa ile Almanyanın birlikte çalışmalarının büyük bir ehemmiyeti haiz olduğuna kani bulunduğunu beyan etmiştir.

İtalya hariciye nazırı M. Grandi, Londra konferansının nihayet bulmasının bütün dünyada yeni bir havanın ve bilhassa Avrupa milletleri arasında iyi münasebetlerin vücut bulmasına bir başlangıç olacağı ümidinde bulunduğunu söylemiştir.

M. Makdonald ile M. Stimson memnun olduklarını söylüyorlar

Londra, 23 (A.A.) — M. Mak Donal gazetelerden birine şu beyanatta bulunmuştur:

"Yedi devlet arasında husule gelen itilâftan dolayı çok memnun bulunuyoruz. Bu itilâf pek güç elde edilmiştir. Fakat ne olursa olsun temin olunmuştur. Büyük bir ehemmiyeti haiz olan bu itilâfın Almanyaya yapılacak yardım hususunda azamî bir tesir icra etmesi muhtemeldir.,,

M. Stimson da konferans bittikten sonra Röyter muhabirlerinden birinin sorduğu suale verdiği cevapta alınan neticeden tamamile memnun olduğunu söylemiştir.

İngiliz başvekili ve hariciye nazırı Berline gidecekler

Londra, 23 (A.A.) — Başvekil M. Mak Donald ile hariciye nazırı M. Hendersonun Berline gitmek üzere pazartesi günü Londradan hareket edecekleri haber alınmıştır.

Hugenbergin Assosyatede beyanatı

Berlin, 23 (A.A.) — M. Hugenberg, Assosyated prese beyanatta bulunarak İngiltere ile İtalya Amerikan teşebbüsünü kayit ve şartsız kabul ettikleri halde Fransanın iktısadî noktai nazardan hatasını anlamak istememesine ve bir takım siyasî sebeplerden dolayı hâlâ Yung hayaline bağlanıp kalmasına teessüf etmiştir. Aktetmiş olduğu hususî borçları tanımak istiyen Almanya, siyasî borçlardan tahlis edilmeli ve Hover senesi, tamirat tediyatı meselesinin yeniden gözden geçirilmesi suretile hitama ermelidir.

Mumaileyh demiştir ki: Yakında iktidar mevkiine geçecek olan sağ cenah, ecnebi memleketlerde aktedilmiş olan hususî taahhütleri tanımakta fakat Versay muahedenamesinin bilâhara görülecek olan neticeleri ile Almanyanın sıkıntı ve darlığını arttırmaktan çekinmektedir. İki hal sureti mümkündür: Ya memleket millî ve salim kuvvetlerinin müzaheretine istinat ederek kuvvetli bir hükûmet ve yahut Alman hudutlarında durmıyacak olan bolşevizm.

Fransız gazetelerinin mütaleaları

Jurnal gazetesi yeni krediler açılmasına müteallik olan bütün projeler suya düşmüş ve çünkü hiç olmazsa Londra konferansına bir hat teşkil edecek ve tekrar itimada avdet edilmesi tecrübesinin yapılmasına medar olacak bir formül hakkında itilâf hasıl olmuştur.

Echo de Paris gazetesi Almanya, kendi zaafını ölçüp bilmiyerek Avrupanın nizam ve intizamı aleyhinde şiddete müstenit projelerinden vazgeçecek ve son aylar zarfındaki fikirlerinden rücu edecek mi? Yakın bir istikbal bunu bize gösterecektir diyor.

Deyli Ekspres, bir İngiliz - Amerikan - Alman iktısadî ittifakı müsellesinden bahsediyor

Londra, 23 (A.A.) — Gazeteler konferansın neticesi hakkında büyük bir şevk izhar etmektedir. Filvaki konferansın tahdidi teslihat ve tamirat meselerini müzakere edeceği evelce ihsas edilmiş idi. Binaenaleyh, matbuatın bu pürüslü meselelerin kat'iyen bertaraf edilmiş olmasını görerek inkisarı hayale düşmesinde şaşılacak bir şey yoktur. Matbuat, elde edilen neticelerin muvakkat telâkki edilebileceği ve (Almanyanın düçar olduğu musibetin derin sebepleri) ne yani tahdidat ve teslihat ve tamirat meselelerine bir hal çaresi bulmak üzere son baharda toplanacak olan içtimaa intizar edilmesi mütaleasında bulunmaktadır.

Nevs Kronikle gazetesi M. Flandin ile M. Lavalın hareketlerinin Alman mahafilinde müsait bir intiba tevlit etmiş olduğunu yazmaktadır. Akamete uğramış bulunan ve ihtimal üç ay sonra toplanacak olan konferansın bu akibetine rağmen Fransızlarla Alman arasında bir mukarenet teessüs etmiştir.

Deyli Ekspres gazetesi teklif olunan tedbirlerin Almanların hoşuna gitmemiş olduğunu yazmaktadır. Mevzuu bahsolan nokta, şu hakikî meseleye verilecek cevaptır: Almanyaya ikrazda bulunmak neticede İngiltere ile Amerika bu meselede uyuşacaklar ve binnetice bir İngiliz — Amerikan — Alman iktısadî ittifak müsellesi meydana çıkacaktır.

Londra borsasında mark

Londra, 23 (A.A.) — Markın Lindra piyasasındaki kıymeti bugün 20,68 dir.

M. Makdonald ve M. Briyan sözlü filme alındılar

Londra, 23 (A.A.) — Konferans bittikten sonra hariciye nezareti binasının binek taşı önünde hoş bir manzara görülmüştür. M. Mak Donal ile M. Briyan sözlü filme alınmışlardır. M. Mak Donald elini M. Briyanın omuzuna ahpapça bir vaziyette koymuş olduğu halde şu sözleri söylemiştir:

"Konferansta güçlükle kazanılan muvaffakıyetin yalnız Avrupa için değil, fakat bütün dünya için bir muvaffakıyet teşkil ettiği ümidindeyim.,,

Almanyada Fransız lisanının tedrisi

Berlin, 23 (A.A.) — Dahiliye nazırı, diğer hükûmetler mütahassısları ile bilitilâf, Prusya hükûmetinin Fransızca lisanının Almanyanın âlî mektep lerine tedrisi mecburî ilk lisan olarak ithalini kabul etmiştir. İkinci lisan, İngilizcedir.

Macaristanda tahdidat bir hafta daha devam edecek

Budapeşte, 23 (A.A.) — Bankalar kapandıktan sonra ittihaz edilmiş olan muvakkat tedbirler bu ayın otuzuna kadar temdit edilmiştir.

Macaristan da yardım istiyecekmiş

Paris, 23 (A.A.) — Havas ajansının Londra muhabirinin gönderdiği bir habere göre Kont Betlenin Macaristanın malî vaziyeti dolayısile bir yardım temini için konferansa müracaat etmesi muhtemel görülmektedir.

Bir hortum

Roma, 23 (A.A.) — Gazeteler Kalabrada tahribat yapmış olan bir hortum hakkında tefsilât vermektedir. Hortum, bir ameleyi sekiz metre irtifa kadar kaldırmış ve yirmi metre uzatmıştır.

İskonto fiyatları yükseliyor

Viyana, 23 (A.A.) — Millî banka, iskonto fiatını yüzde ona çıkarmıştır.

Maarifte

Bakalorya lâzım

Ecnebî lise mezunları darülfünuna yalnız şahadetname ile giremiyecekler

Ecnebî liselerinden mezun olup da darülfünuna girmek istiyen talebe şimdiye kadar ellerindeki şahadetname ile darülfünuna girebiliyorlardı. Bu seneden itibaren maarif idaresi bu hususta yeni bir usul koymuştur. Bu usule göre ecnebî mekteplerinden şahadetname alanlar darülfünuna girmek isterlerse Türk liselerinin birinde bakalorya imtihanına tabi olacaklardır.

Tapu memurları kahvelere gidemiyecekler

İstanbul tapu müdürlüğü memurlarının Sultanahmet ve civarındaki kahvelere gitmelerini menetmiştir. Bazı memurların bu kahvelere giderek tapu idaresinde iş takip eden komisyoncularla görüşmelerine meydan verilmemesi için bu emrin verildiği anlaşılmaktadır.

Tapu müdürü Niyazi B. bu kahveleri kontröl ettirecektir.

Konya izcileri seyahatte

Konya lisesinden yirmi kişilik bir izci kafilesi tatil seyahatı yapmak üzere muallimlerile Konyadan ayrılmışlar ve perşembe günü Ankaraya gelmişlerdir. izciler bugün Çangırıya gidecekler, oradan yaya olarak Ilgaz yolu ile ineboluya ineceklerdir.

San'at âleminde

Heykel dedikodusu devam ediyor

Heykeltraş Kenan Ali Bey hakkında Alman gazetelerinden birisinde çıkan itham, Kenan Beyin müdafaasını ve heykeltraş Sabiha Ziya Hanımın bu ithamı teyit eden mektubunu yazmıştık. Bu ithamlar, Kenan Ali Beyin memleketin muhtelif yerlerinde bulunan eserlerinin kendisine ait olmadığını, bunların Kenan Bey tarafından kullanılan ecnebi talebe tarafından yapıldığını, Kenan Beyin rolünün sadece bir mütevassıtan ibaret olduğunu söylüyordu. Bu mesele etrafında müstakil ressamlar ve heykeltraş cemiyeti sabık umumî kâtibi Nurullah Cemal Bey de şunları söylemiştir:

"Heykeltraş Kenan Ali Bey hakkındaki dedikoduları duydum. Kenan Ali Beyi ancak şahsen tanırım, kendisi ile hususiyetim yoktur. Diğer taraftan atelyesini gezmedim, nasıl çalıştığını, heykellerini imal için hangi usullere müracaat ettiğini bilmem. Bu böyle olduğu için alman heykeltraşın ve şahsî samimiyetinden şüphe etmediğim - Sabiha Ziya hanımın ifşa ettikleri şeylerin ne derecelere kadar hakikat olduklarını bilemem. Ancak şunu söyliyeyim ki, eğer bu ithamlar doğru ise, san'ata müdrik alâkası olan bir memlekette bir san'atkârı son derece düşürecek, ve o muhitin alâkasını şüheye düşürtecek mahiyettedirler.

Hangi şerait dahilinde yapılmış oldukları noktasını bir tarafa bırakarak, bir san'at münekkidi sıfatile Kenan Ali Beyin, piyedestallerini inza ederek, memleketin muhtelif yerlerine diktirdiği heykelleri tenkit edebiliriz. Ben bu heykellerde hiç bir plâstik kıymet göremedim. Onlar diğer san'atkârlarımızın eserlerinin tercih edilecek hiç bir hususiyet seçmedim. Bu büstler, veya ayakta figürler küt, hareketsiz, gayrî kâfi muayyen ve iptidaî iki, üç kalıp üzerinden kopyaları çıkarılmış, seri il "imal„ edilen işlerdir. Onlarda hissi verdiği derinliği aramasak bile, atelye bilgisinin maharetine tesadüf edemiyoruz. Kenan Ali Bey bana, bir Krippelin acemi bir mukallidi gibi geliyor.

Heykeltraşlık seri ile taş yontuculuğu, olmadığı için, Kenan Ali Beyin san'atı hakkında daha sarih bir fikir sahibi olmamız için, onu diğer işlerini görmemiz lâzımdır. Bu kadar mühim abidelerin vücuda gemesini üzerine alan heykeltraşın uzun ve çetin bir etüt devresinde geçmesi lâzımdır. Bu itibarla mevzuu bahis gencin etütlerini, taslaklarını, "maket" lerini, hatta desenlerini görmek isterim, san'at taharrilerine şahit olmak isterim. Kenan Bey bize arıyan ve çalışan bir artist olduğunu ispat etmediği, san'atin çetin sahasına bir iki "kalıp" nümunesi ile çıktığı için onu tenkit edenlere ve edeceklere vasi bir sahayı açmış oldu.

Bilir misiniz, bir heykel, olgun bir elin mahsulü olmazsa, ne kadar çabuk bir redengot, pantolon, potur, yakalık ve boyun bağı kabartma olmak derecesine düşer? Ne kadar kolaylıkla ruhsuz bir manken, lüzumsuz boşluk kaplıyan bir cisim olur. Çamur ve taş, ve mermer karşısında heykeltraşın en büyük güçlüğü eserini işte bu akibetten kurtarmaktır. "Rüonarotti„ söylemiş: (Bir heykel bin parça da etseniz, elinize alacağınız her parçanın bir ifade hususiyetine malik olması, yaşaması lâzımdır.)

EDEBİYAT

Tenkit

Bizde içtimaî edebiyatın ilk romanı

Kışın çıkan eserlerden birçoklarını günlerimi gece yarılarına kadar dolduran iş hayatının yorgunluğu arasında okumıya vakit bulamamış, tatile saklamıştım. Şimdi uzun Ada yolunu her gün iki defa geçerken vapurda bunları bir bir gözden geçiriyorum.

Bunların içinde şöylece süzdüklerim ve içime sindirerek okuduklarım vardır. Birincileri okumakla, onların ne olduklarını öğrenmiş oluyorum. Bu, bir merakın izalesine sebep ve bir hükme esas olur. Yine ben fayda görmüş sayılırım.

İkincilerden bazılarını okuduktan sonra ise onların üzerinde durup konuşmadan geçmek mümkün olmıyor. "Çıkrıklar durunca...„ isimli roman bunlardan biridir.

— Niçin?..

Şunun için ki bu roman, bizim dilimizde çıkan romanlara benzememektedir. Bu roman, edebiyatımıza yeni bir telâkki ile gelen bir muharririn eseridir.

Bu yenilik nerededir, ve iyi bir yenilik midir?

Bunu tetkik edelim.

"Çıkrıklar durunca...„ yı yazan Sadri Etem Bey muhtelif sebeplerden memleketi dolaşmış, memleketi görmüş, köylüyü tanımış bir adamdır. Kütle ile yakından temas eden ve onu anlıyan bir adamın onu sevmemesine imkân yoktur. Sadri Etem Bey gönlünde bu muhabbetin ateşini taşıyor, memlekete ve kütleye çevrilen gözlerinde bu ışığın parıltısı vardır?

Sadri Etem Bey şimdiye kadar bir kaç cilt teşkil edecek kadar küçük hikâye neşretmiştir. Bunların hemen hepsinde bu akisleri bulmak mümkündür. Yani bu hikâyelerin hepsi mevzu olarak toprağımızı ve üzerinde yaşıyanları almıştır.

Toprağımızın üzerinde yaşıyan o nesil ki kara ekmeğine gönlünün acısını katık ederek beslenmiştir.

Bu sefalet ve ıstırap senelerinin çocuklarına ait kalın karakalemle çizilmiş portreler Sadri Etemin hikâyelerinde yarına geçiyor.

Küçük hikâyelerin kadrosu içinde daha fazlasını yapmak kabil değildir. Halbuki Sadri Etemin mensup olduğu mektebin edebiyat telâkkisi bu kadarını az görür.

Kütleden bazılarının tetkik ve tesbiti faydalıdır, fakat kâfi değildir. Asıl mevzu doğrudan doğruya kütlenin kendisi olmalıdır. Zira o, bütün içten kıvranmaları, arzuları, duyguları, ıstırapları ve hiddetlerile çok canlı ve hareketli bir varlıktır, edebiyat için el dokunulmamış bir sahadır, orijinalitedir, ondan bahsetmek edebiyat için bir kazançtır.

Öte taraftan içtimaî edebiyat, yer yüzünün asıl sahibi olan halkı sevdiğine, sevdirmek istediğine ve onun yükselmesine çalıştığına göre mevzuu tabiidir ki kütle olacaktır.

Sadri Etem Beyin romanı bizde edebiyatın bu türlü anlaşılışına göre yazılmış ilk eserdir. Bu yolun başında bulunması da bu eserin meziyetlerinden birini teşkil ediyor.

"Çıkrıklar durunca...„ Anadoluda el sanayiinin inhitatı karşısında bu yüzden geçinenlerin düştükleri sefaleti ve bu sefaletle kamçılanarak ayaklanmalarını anlatıyor.

Eseri, bu gözle görmesek Dudu, Esma, Hüseyin, Pazvantoğlu, filân ve filân gibi tiplerin tamamlanmamış resimler gibi gözüktüğünden belki şikâyet edebiliriz; fakat muharririn asıl ehemmiyet verdiği taraf bu olmadığı için onlarla o kadar meşgul olmamıştır. Asıl bunların hepsinin birden vücude getirdikleri müşterek çehre, işte bu, canlıdır ve kuvvetlidir.

Bu yolda ilk eser olan "Çıkrıklar durunca...„ Sadri Etem Beyin de ilk romanıdır. Bu, o demektir ki "Çıkrıklar durunca...„ da her (ilk) gibi tamamen noksandan kurtulamamıştır. Eserin daha çekilip çevrilmeğe, derlenip toplanmağa ihtiyacı vardır.

Sadri Etem Bey, üslûpta kolaylığı esas sayan bir muharrirdir: Kolay yazılmalı, kolay okunmalı, kolay anlaşılmalı.

Doğrudur, yirminci asır yazıcısının yazısında ehemmiyet vereceği ilk şart da bu olmalı; fakat kolaylık, dağınıklık değildir.

"Çıkrıklar durunca„ nın üslûbunda kusur sayılabilecek bir ihmalkârlık gözüküyor. Muharrir, bunun önüne geçmelidir. San'at telâkkisine ve san atkârlığına iman ettiğim kıymetli edi bin eserinden bahsederken tamamen samimî olmak ve tarafgirlikten kurtulmuş sayılmak için yukardaki satırları da ilâve etmem lazımdı.

Refik Ahmet

Edebiyat Tarihi

Kederile muhitini neşelendiren romantik bir şair

Samuel Toyler Coleridge : 1772 — 1834

Koleriç (Choleridge) e kederile muhitini neşelendiren bir şairdi diyecek olursam, muhterem okuyucularım bu sözümde bir paradoks bulunduğunu zannetmesinler. Evet Koleriç bütün hayatında asla gülmemiş; meyus, fütur ve facia dolu bir ömür sürmüştür. Bu hali ile engin bir kalp huzuru için de uçan sakin arkadaşı Wordsworth (Vörzvört) ile tam bir tezat teşkil eder.

Şair yaşadığı müddetçe derin bir acı ve vicdan azabı içinde kıvranırken, onu okuyan ve parlak edebî müsahabelerile mestolan halk; konuşma ve ideallerinden feyzalmak için etrafında bir hale yapan arkadaş ve takdirkârları onda iştiyak, ümit ve güzelliklerle dolu ve şaşaalanan neşeli bir ruh olduğuna iman etmişlerdi.

Koleriç 17772 senesinde, ailesinin on üçüncü çocuğu olarak doğdu. Babası Devonshire, Ottery St. Mary de mahallenin papası ve iptidaî mektebinin de baş hocası idi. Koleriç hasletleri fevkalâde çabuk inkişaf eden bir çocuk gibi görünüyordu. Üç yaşında iken su gibi okumağa başlamıştı. Daha henüz beş yaşına basmadan da İncili ve Bin bir gece masallarını baştanbaşa hatmetmiş, her iki kitabın da birçok vakalarını hayrete şayan derecede hatırlıyordu.

Üç yaşından altı yaşına kadar bir kız mektebine devam etti. Altısından dokuzuna kadar da (ki bu sırada babası ölmüş ve ailesini yüz üstü bırakmıştı) babasının mektebinde klâsikleri yutmuş, bir hayli — romanlar müstesna — ingilizce kitaplar okumuş; metafizik bahislerden ve kuru can sıkıcı dinî, felsefî tetkiklerden ziyadesile hoşlanmıştı. On yaşına girince Koleriçi Londrada parasız "Christ Hospital) mektebine gönderdiler. Burada Lamb (Lemp) ile arkadaş oldu ve ihmal edilmiş bir halde, ve bütün ihtiyaçlarını kendisi temin ederek yedi sekiz sene kaldı. Çocukluğunda, evvelleri, elinde bir sopa, filizleri, ağaç dallarını kırarak tarlalarda, çayırlarda dolaşan Koleriç şimdi, bu mektepte ise, arkadaşları ve Londra'nın o kulakları yırtan şamatasından uzak, damda sırt üstü uzanmış, hayaller kurarak, süratle kayan bulutları seyrediyordu.

Koleriç on dokuz yaşında iken Cambridge (Kembriç) darülfünununda meccani bir talebe olarak görüyoruz. Lâkin şair burada da çok kalmamıştı. Üç sene sonra borç gırtlağı bile aşınca mektepten kaçtı; fakat üç ay sonra yakalanarak tekrar Kembriç'e iade edilmiş bulunuyordu. 1794 te (rus) almadan Kembrici terketti ve coşgun ruhlu, Fransız inkılâbına hayran kalan Southey (Sudi) ile dost oldu. Kendisinde de ayni hayranlık vardı. Bu heyecan dolu iki ahbap çavuşun birlikte yazdıkları (The fall of Robespierre) Robespiyerin sukutu, unvanlı şiir devrin ihtilâlci ruhunu aksettirir. Southey ile beraber cemiyeti ıslah edecek bir (Muhayyel ölke) kuracaklardı. Ahalisi müsavi haklarla idare edilen bu cemiyet *Susquehanna* sahillerinde yapılacak, yalnız edebiyat ve ziraat ile uğraşan ideal bir halkı olacak, ve iş de günde iki saate indirilecekti. Ayni zamanda bu cemiyetin her ferdi, iyi bir kadınla evlenecek onu da muhayyel ölkeye getirecekti. İki şair bu son maddeye ilkönce kendileri riayet ettiler ve iki hemşire ile evlendiler, fakat yeni yurda ulaştıracak paraları bile olmadığını anlayınca, şaşırdılar kaldılar.

Bundan sonra Coleridge'i garip ve feci bir surette bütün deha ve malûmatına rağmen, daima ve daima iradesine hâkim olamıyan, dolayısile hiçbir işte sebat gösteremiyen bir şahsiyet olarak görüyoruz.

Şair uzun müddet Almanyada tahsilde bulundu. Ruhu sıkılıncıya kadar birisinin hususî kâtipliğini yaptı. Sonra Romaya geçti. Orada da iki sene tahsil ve tetebbü denizinde yüzdü, durdu. Daha sonraları (Arkadaş) isimli ve hakikat ve hürriyeti terennüm eden bir gazete çıkardı. Londrada edebiyata, nefis san'atlara dair konferanslar verdi, müsahabelerde bulundu. Büyük bir dinleyici kütlesi etrafını almıştı. Lâkin bir kusuru vardı. Sözünü tutmuyor, meselâ bir yerde konferans vermesi mukarrer iken ekseriya gitmekte tekâsül gösteriyordu. Bunun üzerine dinleyicilerin birçoğu yavaş yavaş dağıldı.

Coleridge'e yeni bir ufuk açılmıştı. Morning Post ile The Courier de kendisine gayet mükemmel bir vazife ile 2000 — iki bin — ingiliz liralık bir yarım hisse teklif ettiler. Serâzat şair, bu nimeti: "ben eski eserleri tembelce iki bin defa okumayı, iki bin ingiliz lirasına tercih ederim. Hem insanın senede 350 ingiliz lirasından fazla geliri olması, fikrimce nefsine yapabileceği en büyük fenalıktır.„ diyerek tepmişti. Ailesini de ihmal ediyordu. Karısına ve çocuklarına Southey bakıyor, kendisi ayrı bir pansiyonda yapa yalnızoturuyordu. Parasızlıktan az kaldı rahipliğe bile girecekti. Lâkin iki arkadaşının maddî yardımları ile bir iki sene daha işsiz, güçsüz vakit geçirmek imkânını buldu.

Coleridge'in bu her şeyden elini çekmek arzusu, hoşnutsuzluk göstermesi neden ileri geliyordu? Bunu ömrünün seyrinden anlıyabiliriz. Coleridge genç yaşında iken nevralojiye tutulmuş, ağrılarını dindirmek için afyonlu ilâçlar kullanmak mecburiyetinde kalmıştı.

Bu başlangıç zavallı adama pahalıya mal olmuş ve Coleridge'de afyon kullanmak bir iptilâ halini almıştı. Bu iptilâ, tabiatile, şaire irade kuvvetini kaybettirmiş; mevcudiyeti akur daigalarda çırpınan bir kayığa dönmüştü. On beş sene mütemadi bir didinmeden sonra böyle hınzır bir afete mukavemet edemiyeceğini anlıyan Coleridge doktora koşmuştu. O devirde kendisini ziyaret eden (Corlyle) Karlayl, onu insanların kıralı diye tavsif ve şöyle ilâve eder:

"O size yarı mağlûp, ıstırap dolu, çökmüş fakat daima şaşkınlık içinde mihnetle yüzen bir ömür zihabını veriyordu.„

Böyle olmakla beraber, bu hastalık onun dehasını parlatmıya bir mâni teşkil etmedi. 1798 de lirik dastanlarını neşretti (Lyrical Ballards) Bu eser şairin Wordsworth ile hemşiresinin arkadaşlığı neticesi olarak doğmuştu. Coleridge, şiirlerine, Byron'un iltimasile (rury Lane) tiyatrosuna kabul edilen (Vicdan azabı) isimli faciasına verdikleri 400 — dört yüz — İngiliz lirasından maada, adeta hiç para almamıştı. Esasen kendisi de almak taraftarı değildi. Ve (Bende şiire karşı bir meyil, bir istidat olması benim için en büyük mükâfattır. Acılarımı hep o dindirdi, zevklerimi incelten ve yükselten gene o oldu, yalnızlığa tahammül sabrını veren odur. Ve gene şiirdir ki, bana muhitimde rasladığım iyi ve güzeli aramak ve ayırmak adetini öğretti...„ diyordu. Kendisini şiire, yalnız ve yalnız edebiyat aşkı için vakfeden Coleridge gayet az yazmakla beraber, istidat ve malûmatı sayesinde muasırlarının alemdarlığını yapıyor, müsahabeleri can ve gönülden dinleniyordu. Wordsworth (Vörzvört): "her ne kadar devrin adamlarını yabana atamazsam da, Coleridge tanıdıklarımın biricik fevkalâdesi idi...„ diye ilân ediyordu.

Şahsı itibarile de Koleridg'in beşerî zaaflarına rağmen, iyi, nazik tabiatı, temiz ruhu kendisini herkese sevdiriyor ve saydırıyordu. Lamb (Lemp) onu alaycı bir tavırla (bir az zedelenmiş en büyük melek) diye anlatıyordu.

Istırabın insaniyeti yumşattığı ve incelttiği bugün adeta tabiî bir kanun hükmüne girmiştir. Coleridge de bu kaideden uzaklaşamamıştır. Şiirlerinde insaniyete karşı duyduğu sempati, meselâ Wordsworth ve yahut herhangi büyük bir İngiliz şairinin duygusundan daha derin ve kuvvetli bir surette göze çarpar. Hatta evvelki ilham ve hayal kuvvetinden oldukça mahrum en son şiirlerinden bile "engin bir huzurun sükûneti içinde„ muzaffer, helecansız ve ince bir ruh süzülür.

Ömrünü bütün bir ıstırapla geçiren engin mefkûreli ve cidden şair Coleridge 1834 te gözlerini kapıyarak ebedî istirahatine kavuştu.

ESERLERİ:

Coleridge'in eserleri, manzum, tahlilî ve felsefî olmak üzere üçe ayrılır, ve her biri sırasile, ilk, orta ve son devrelerini işaret eder.

En güzel eş'arı ancak yirmi sahife tutar. Bunlar hakkile saf ve pürüzsüz şiirleridir. İlk şiirleri Gray (Grei) le Blake (Bleik) in, bilhassa bu sonuncusunun tesirini bariz bir surette aksettirir. Coleridge'in (Day Dream) (Gün düz rüyası) ndaki (Gözlerim kapalı iken resimler çiziyor) mısraını okurken, ihtiyarsız Blake'in korkunç (Safiyetin şarkılarını) (Longs of Innocence) hatırlıyoruz. Maamafih bu iki şair arasında pek büyük bir fark olduğunu unutmıyalım:

1 — Blake ancak bir hayalcidir.

2 — Halbuki, Coleridge de hayalci likle allâme bir profesörlük hasleti birleşmiştir ki nadirdir.

Gündüz rüyası, şeytanın düşünceleri, intiharın iddiası v. s. de Blake'in nüfuzu görülür. Son şiirlerinde ise kolaylıkla işliyen muhayyelesi fikir ve tetebbü ile de bezenmiştir. Bunlardan Kubla Han, Kristabel ve eski gemicinin şarkısı dikkate değer. Bu gibi şiirleri tahlil ve tenkit etmek güçtür. İnsan bunları ancak okuyabilir, yükselttikleri ahenge, ve zihninde tebellür ettirmeğe çalıştığı müphem imalara hayran kalır. Meselâ Kublahan yarım bir şark masalıdır. Şair elli dört mısra yazdıktan sonra devam edememiş, bir daha da bitirmek nasip olmamıştı. Kristabel de bitmemiş bir manzum hikâyedir. Garip bir ahengi ve çok güzel yerleri vardır. Ve büyücü bir kadının eline düşen saf ve temiz bir kızın hikâyesini anlatır.

(The Rime of the Ancient Mariner) Eski gemicinin şarkısı Coleridge'in en güzel ibdaı ve dünya şaheserlerinden biridir. Okuyucu, bu eserle her ne kadar denizde efsanevî bir gemi tayfaları ölmüş, sihirli rüzgârı bulunan fevkattabiî bir ökeye giriyorsada bütün bu garabetleri yine hakikat imiş gibi kabul ediyor. Şiirin vezni, kafiyesi, ahengi fevkalâdedir. Mükemmeldir. Engin ıssız denizi tarif edişi, daha doğrusu ima edişi (Zira Coleridge hiç bir vakit bir şeyi tasvir, tarif etmez, fakat kısaca ve doğru bir surette ima eder, muhayyelemizde onu tamamlar) parçaları emsalsizdir. İngilizce bilen bütün okuyucularıma bu şiiri okumalarını bilhassa tavsiye ederim.

Coleridgein İngiliz edebiyatında muvaffak bir terceme diye tanılan Schillerden (Şiller) naklettiği Wallenstein tercemesi de zikre şayandır. Coleridgein mensur eserlerinden "Edebî hayatımla fikirlerimin akisleri (1817) Shakespeare (Şekspir) takrirleri 1819 (Cenap Şehabeddin Beyin kulakları çınlasın) ve tefekkür (1825) en dikkat nazarı çekenlerdir.

1 — (Edebî hayatımla fikirlerimin akisleri) nde Wordsvorth (Vörzvörd) ün şiir nazariyesi tahlil, tenkit ve izah edilir. Ve İngiliz edebiyatında şimdiye kadar serdedilen en mantıkî ve aydınlatıcı fikirleri havidir.

2 — Takrirler, şimdiye kadar yapılan en ince ve en üstadane tahlillerin birer aynasıdır. Her zaman ayni lezzetle okunur. Hedefi de iki asırdır kök salmış olan eski keyfî tenkit usulünü yıkmaktır.

3 — Felsefî eserile de Colerige Almanyanın idealist felsefe usulünü İngiltereye getirmiştir. Tefekküre rehber, şairin, edebiyatçılardan ziyade felsefe ve ilâhiyatla uğraşanları ziyadesile alâkadar eden en derin eseridir.

İbrahim Hoyi

SU

Kalbinden kalbime akan bir sesti
Akşam gölgesinde çağlıyan o su;
Sesini en tatlı yerinde kesti
Bizi sonsuzluğa bağlıyan o su..

Bir sır gibi o su mırıldanırdı,
Göğsünde bir sarı ay yıkanırdı,
Bizi Leylâ ile Mecnun sanırdı
Gamlı yolumuzda ağlıyan o su..

Sessiz ruhumuzu o bestelerdi,
Bize: "Unutalım dünyayı!„ derdi.
Bir aldı, sonunda verdi bin derdi,
Bizi bizden fazla anlıyan o su..

Şimdi ne akşam var, ne ses, ne dere;
Yolumuz ayrıldı başka ellere.
Benzetti bizi bir kırık mermere
Ruha zehir gibi damlıyan o su...

Kalbinden kalbime akan bir sesti
Akşam gölgesinde çağlıyan o su.
Sesini en tatlı yerinde kesti
Bizi sonsuzluğa bağlıyan o su..

Şükûfe Nihal

Dünkü Spor Hareketleri

Yüzmede muvaffakıyetli bir gün

Beylerbeyi yüzücüleri ve bilhassa Salim birçok yarışları kâzanarak yeni rekorlar tesis ettiler

Selâmi, Romanyalı boksör karşısında maçı terketti

Yüzme müsabakalarının ikincisi teşvik mahiyetinde olarak dün Şirketi Hayriyenin Büyükderedeki havuzunda oldukça kalabalık bir seyirci kütlesi önünde icra edildi. Denizcilik heyeti bu sefer daha iyi tertibat almış, intizamı temin etmişti. Yarışlara tam saat 1,30 da başlandı. Birinci müsabaka:

Yüz mere sırf erkekler. Birinci Galatasaraydan Suat B. rökor (1,20 3—10). İkinci bahriye lisesinden Ali B. rökoru (1,23 5—10). Üçüncü Gedikliden Cemil Beyler.

400 metre serbest erkekler; Bu müsabakaya 6 müsabık iştirak etmişti. Birinci geçen haftanın kahramanı Beylerbeyinden Salim rökoru (6,30) ikinci Galatasaraydan Şeref B. rökoru(7,8), üçüncü Fenerden İhsan Beyle eBylerbeyinin Salimi geçen haftaki rökuru iki saniye kırdı.

100 metre serbest hanımlar: Bu müsabakaya iki müsabık girdi. Beylerbeyinden Nihal, Galatasaraydan Aristi hanımlar. Neticede Aristi hanım birinci Nihal hanım ikinci oldu. Birinciin rökoru (1,56) ikincinin rökoru (2,1)

200 metre kurbalama erkekler: Fazla müsabık olduğu çin iki parti olarak yüzdüler. Bu müsabaka, heyeti reisi Ekrem Rüştü B. de iştirak etti. Birinci grupun birinci gelenlerinden Zek Bey: favl yaptığından diskala edildi. Neticede (4,18 3—5) dakika ile Deniz lisesinden Ali B. birinci, ikinci (4,26 1 — 10) dakika ile Kuleli lisesinden Sedat, üçüncü Galatasaraydan Ahmet Beyler ilân edildi.

100 metre kurbalama hanımlar: Galatasaraydan matmazel Aristidi rakipsiz olarak yüzdü ve birinci oldu. Rökoru (2,45 2—10).

200 metre serbest erkekler: Bu müsabaka da iki parti olarak icra edildi. Günün en zevkli ve heyecanlı müsabakası oldu. Neticede (3,12 2—10) dakika ile Galatasaraydan Suat B. birinci Beylerbeyinden Cemil B. (3,13 7—10) dakika ile ikinci, Deniz lisesinden Ali B. üçüncü oldu bu rökor Türkiye rökoru olark tesbit edilmiştir.

200 metre serbest hanımlar: Üç müsabık iştirak etti. Neticede Beylerbeyinden Nihal hanım (4,28) dakika ile birinci, Galatasaraydan Aristi H. (4,42 2—10) dakika ile ikinçi, Fenerden Emine hanım üçüncü oldu.

100 metre sırt üstü erkekler: Beylerbeyinden Zeki B. (1,53 4—5) dakika ile birinci, yine Beylerbeyinden Necmi B. (2,3 6—10) dakika ile ikinci, üçüncü Galatasaraydan Naili B.

Bu suretle geçen sene (2,34 1 —5) ile Galatasaraylı Naili Beye ait olan rökor kırılmıştır.

800 metre serbest erkekler: Beylerbeyinden Salim diğer arkadaşlarını büyük bir farkla geçerek birinciliği kazandı. İkinci Şeref, üçüncü Kuleliden Sedat Beyler. Birincinin rökoru 13,4 2—10 ikincinin rökoru 14,31 2—10 bu rökor yeni Türkiye rökorudur.

400 metre serbest hanımlar: Beylerbeyinden Nihal, Galatasaraydan Aristi hanımlar iştirak etti. (9,27) dakika ile Beylerbeyinden Nihal hanım birinci, (10,56 3—10) dakika ile Galatasaydan Aristi hanım ikinci oldu.

50 metre dipten dalma erkekler: Bu müsabaka ihtilâflı oldu. Hakem heyeti karar vermekte pek güçlük çekti. Bariz bir hakikat varsa o da Beylerbeyinden Zeki Beyin birinciliği idi. Muvasalat hakemi tuttuğu rökorda da Zeki beyin birinciliğini teyit ediyordu. Neticede hakem heyeti çok haklı olarak Beylerbeyinden Zeki B. Birinci, Galatasaraydan Kâmiran Beyi ikinci, Beylerbeyinden Hasan Beyi üçüncü ilân etti.

Birincinin rökoru (52 2—10) ikincinin rökoru (53 2M10) .

150 metre serbest erkekler: Günün en çetin müsabakası bu oldu. Galatasaraydan Talât ile Beylerbeyinden Salim neticeyi kazanmak için epeyce boğuştular. Neticede Beylerbeyinden Salimi elli altmış metre bendederek birinciliği kazandı. Talât da ikinici oldu.

Birincinin rökoru 27,8 ikincinin rökoru 27,38. Bu da Türkiye rökorudur.

4×5 bayrak koşusu müsabakası: Galatasaray, Beylerbeyi, Deniz lisesi iştirak etti. Galatasaraydan Kâzım, Suat, Şeref, Emel, ekibi birinci Deniz lisesinden Hasan, Nejat, Ertuğrul, Ali, ekibi ikinci geldi.

Beylerbeyi fovl yaptığından diskalığa, birincinini rökoru (2,25) ikincinin rökoru (2,43 7—10). Bu rökor Türkiye rökorudur.

Atlama müsabakaları erkekler: Mihverî ve ihtiyarî atlamalar yapıldı. Bu gençler arasında bilhassa Galatasaraydan Kâzım, Suat, Fenerbahçeden Fahri Beyler nazarı dikkati celbediyordu.

Yalnız şunu kaydetmeden geçemiyeceğiz ki hakemler böyle puvan verileceği vakit yan yana oturmaları hiç doğru değildir. Bunun nazarı dikkate alınması lâzım gelirdi.

Verilen puvan neticesinde Galatasaraydan Suat birinci, Galatasaraydan Kâzım ikinci, Fenerbahçeden Fahri Beyler üçüncü oldu.

Hanımlar arasında atlama müsabakasında: Birinci Beylerbeyinden Nihal, ikinci Galatasaraydan Aristi hanımlar oldu.

Bundan sonra vaterpolo müsabakaları yapıldı. iBrinci müsabaka Beylerbeyi — Anadolu arasında yapıldı. 0 — 4 Beylerbeyi galip. İkinci müsabakayı Galatasaray — Beykoz takımları yaptı. Neticede Galatasaray takımları kazandı.

Kadıköyündeki atletizm

Dün sabah Kadıköy sahasında Galatasaray, Beşiktaş, Anadolu, Pera ve Kurtuluş klüpleri atletleri arasında atletizm müsabakaları yapılmıştır.

Birinci Kataguride 100, 200, 400 metre sürat koşularının seçmeleri yapılmış, 200 ve 100 metrede Galatasaraydan Semih, Mehmet Ali, Peradan Kavçopulos, finale kalmışlardır.

400 metrede Galatasaraydan Besim. Anadoludan Muhtar Bedi, Peradan Karançopulos finale kalmışlardır.

İkinci Kataguri de yüksek altama, cirit atma, 100, 200, 400 metre koşular yapılmıştır.

Final gelecek hafta yapılacaktır.

Boks maçlarında Selâmi Abondon etti

Dün Taksim stadyumunda boks müsabakaları yapılmıştır. Müsabakaların içinde en ziyade nazarı dikkati celbedecek olan Selâmi ile Romanya Bunya arasındaki karşılaşma idi. Bu maç hakikaten heyecanlı oldu. İlk devreden itibaren Romanyalı boksör hakim döğüşmiye başladı. İkinci, üçüncü ravndlar tamamen Bunyanın hâkimiyeti altında geçti.

Dördüncü devrede Selâmi iyiden iyiye sarsılmış, mağlûbiyete doğru gidiyordu. Devre bittiği vakit Selâmi parmağının sakatlandığını ileri sürerek müsabakayı terketti.

Bundan evel yapılan maçlarda Hamdi, Arife sayı hesabile galip geldi. Sabatay, Yorgiyi döğdü. Maks ile karşılaşan İstavro birinci devrede abandone etti.

Istanbulspor

Altayla yaptığı ilk maçta berabere kaldı

İzmir, 24 (Vakıt) — İstanbulspor takımı bugün Altay ile ilk maçını yaptı. Takımlar sahaya çıktığı vakit hararetle alkışlandılar.

Hakem Altınordudan Hüseyin Beydi. İlk devrede Altaylılar hâkim vaziyette idiler. Fakat yirminci dakikada İstanbulspordan Salâhattin Altaya ilk golü attı. 35 inci dadikada da Altaylılar beraberlik sayısını yaptılar.

İkinci devrede hakem değişti ve oyunu Göztepe kulübünden Muzaffer B. idare etti. Bu devrede İstanbulspor daha hâkim oynadı. Her iki taraf da birkaç gol fırsatı kaçırdı ve oyun 1—1 beraberlikle neticelendi.

Bundan evel oynanan Karşıyaka — Göztepe arasındaki 20 dakikalık maçı 0 — 2 Karşıyaka kazandı.

Safiye H.

Ölüleri diriltmek için rapor yazıyor!

Delileri akıllandırmak ve ölüleri diriltmek için çare bulduğunu iddia eden Safiye Mitat H. yazıldığna göre Sıhhıye vekâletine gönderilmek üzere bir rapor hazırlamağa başlamıştır.

Safiye H. aynı zamanda tecrübe yapmasına müsaade edilmesini istiyecektir. Safiye H. bu teşebbüsünden de müsbet bir netice alamazsa Diyarbekirde bulunan zevcinin yanına veya Avrupaya gitmeğe karar verdiğini söylemiştir.

Safiye hanım teşvik görmediğinden ve gazetelerin kendisine müzaheret göstermemesinden çok me'yustur. Zevcinin bu işten vaz geçmesi için gönderdiği mektuplar bu ye'sinin artmasına sebep olmuştur.

Safiye hanım:

"— Ben kendi asabi rahatsızlığımı usulüm sayesinde tedaviye muvaffak oldum. Bunu yapabildikten sonra başka delileri nasıl olsa akıllandırabilirim.,, Demekte ve usulünü niçin açıkca izah etmediği sualine cevap olarak da şunları söylemiştir:

— Keşfimi hiç bir zaman tecrübe yapmadan söylemem. Çünkü benimle konuşanın keşfimi öğrenmesi ve keşfimi kendisine mal etmesi ihtimali vardır. Tecrübemi yaptıktan sonra bunu herkese öğretebilirim.,,

Kiracıların grevi!

Amstrdam, 23 (A.A) — Bu son günlerde halk mahallesinde kiraların artması üzerine yaptıkları grev bir takım kargaşalıklara sebebiyet vermiştir.

Grev, Roterdama da sirayet etmiş ve orada polisle ciddî bir müsademe olmuştur. Seyircilerden biri ağır surette yaralanmıştır.

İtizar

"Kızlar çukrua düşünce., tefrikamız mündericatımızın çakluğuna mebni bugün dercedilemedi. Okuyucularımızdan özür dileriz.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	M	E	C	M	U	A	■	F	■	P	■
2	E	G	E	■	E	■	S	A	H	i	■
3	C	E	Z	V	E	■	E	■	A	D	i
4	M	■	V	E	R	E	S	i	Y	E	■
5	U	■	E	R	i	K	■	■	R	■	■
6	A	■	■	E	K	L	E	M	E	K	■
7	■	S	E	S	■	E	S	E	T	■	H
8	F	A	■	i	■	M	E	T	■	B	A
9	■	H	A	Y	R	E	T	■	K	O	Y
10	P	i	D	E	■	K	■	B	O	R	A
11	■	■	i	■	■	■	H	A	Y	A	L

Dünkü bulmacamızın halledilmiş şekli

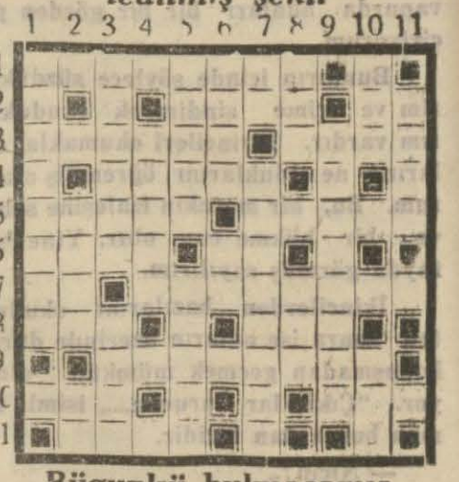

Bügunkü bulmacamız

1 — Bir peynir (8)
2 — Titreme (4), yemek (2)
3 — İblis (6), bir balık (4)
4 — Ölü kutusu (5)
5 — Araba (5), kaur (5)
6 — Vala Nurettin (4), ... bankası (2)
7 — Ar (2), eyvallah (8)
8 — Dudak (3), kar (3)
9 — İğrenmek (8)
10 — Küf (3), serbest (3)
11 — Şiir (4)

İstanbul Belediyesi ilânları

Mübayaasına lüzum görülen 15 bin kilo gaz kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin şartname almak için her gün Levazım müdürlüğüne müracaatları münakasaya girmek için 225 liralık teminat makbuzile şartname ve teklif mektubunu ve Ticaret odasında kayıtlı olduğuna dair vesikayı mühürlü zarfla koyarak ihale günü olan 6 Ağustos 931 perşembe günü saat on beşe kadar Encümeni daimiye vermeleri. (1033)

Istambul Evkaf müdürlüğünden:

Mıktarı	Cinsi	Teminat akçesi
300 ton	Kok kömürü	507
500 „	Kıple maden kömürü	675

Guraba hastanesi için lüzumu olan balâda muharrer iki kalem mahrukat 11 temmuz 931 tarihinden itibaren kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Ağustosun dördüncü salı günü saat on altıda ihaleleri icra edileceğinden talip olanların şeraiti anlamak üzere hergün levazım idaresine ve ihale günü de teminat akçesi ve teklif mektuplarını müstashiben idare encümenine müracaatları. (745)

Ankara Valiliğinden:

1 — Ankarada Maarif Vekâleti karşısında yapılmakta olan dükkânlara bitişik olarak yapılacak salonun kalorifer tesisatı mevcut resim ve şartname dairesinde münakasaya konulmuştur.

2 — Bedeli muhammeni 4130 lira olup yüzde yedi buçuk teminatı muvakkataya bank mektubu ve ya muhasebeihususiye vezne makbuz senedi ve ibraz olunacak ehliyeti fenniye vesikası baş mühendislikten musaddak olacaktır.

3 — Tafsilât almak için her gün Ankara muhasebeihususiye müdüriyetine ve iştirak edeceklerin de 9 8-931 pazar günü saat 15 te Encümeni Vilâyete müracaatları ilân olunur. (1066)

Istanbul Evkaf müdürlüğünden:

Miktarı		Cinsi
10000	Kilo	Mangal kömürü
800	Çeki	Odun

Guraba hastanesi için lüzumu olan balâda muharrer iki kalem mahrukat 11 temmuz 931 tarihinden itibaren aleni münakasaya vazedilerek ağustosun dördüncü günü saat on altıda ihaleleri icra edilecektir. Talip olanların şeraiti anlamak üzere hergün levazim idaresine ve ihale günü de idare encümenine müracaatları. (744)

Büyük Tayyare Piyangosu

11 inci Tertip

1 *inci Keşide* 11 Ağustos 1931 dedir

Büyük ikramiye 30,000 liradır

AYRICA:

15.000, 12.000, 10.000,

Liralık ikramiyeler

Ve: 20.000 Liralık bir

mükâfat vardır

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası: Galata köprü başı B. 2362 Şube A. Sirkeci Mühürdar zade han 2. 2740

İZMİR SUR'AT POSTASI

(Gülcemal) 26Temmuz pazar 14,30 da Galata Rıhtımından kalkacaktır.

TRABZON POSTASI

(Mahmut Şevket Paşa) vapuru 28 Temmuz Salı 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize ve Mapavriye gidecek dönüşte Of, Sürmene, Göreleye de uğrıyacaktır.

idarece aşağıda ismi yazılı gazino müzayede ile kiralanacaktır. Teminat maktuan 300 liradır. Ihale 30-7-931 saat 16,30 Kadıköy iskelesi üzerindeki maa müştemilât gazino.

M. M. Vekâleti ilânları

Bandırmadaki kıtaatın ihtiyacı olan un kapalı zarfla münakasaya konmuştur. ihalesi 15 ağustos 931 cumartesi günü saat 10 da bandırmada askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile birlikte komisyona müracaatları. (454) - 886

* * *

Cinsi	İhale tarihi	Saati
Un	2 Ağustos 931 Pazar	16 da
Sığır Eti	6 Ağustos 931 perşembe	16 da

Bergamadaki kıtaatın ihtiyacı olan Un ve sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhaleleri balâda yazılı gün ve saatlerde Bergamada Askeri Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (448)

* * *

izmir müstahkem mevki kıtaatının ihtiyacı olan odun kapalı zarfla münakasaya konmuştur. ihalesi 8 ağustos 931 cumartesi günü saat 15, 30 da izmirde müstahkem mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

Taliplerin şartnameyi görmek üzere Fındıklı da heyetimize ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile izmirde mezkûr komisyona müracaatları (459) 958

Istanbul Evkaf müdürlüğünden:

Kıymeti muhammenesi
Lira
700

Süleymaniyede Elmaruf mahallesinde kâin ve eşhası sairenin uhdesinde bulunan iki dükkânın üzerine müsadif olup 31 mayıs 932 gayesine kadar şehrî 9 lira 75 K. bedelile icar edilmiş bulunan ve birinci kattaki sahası 126 zirai ve binanın zeminindeki sahası ise 32 zirai ihtiva eden vakfa ait Nevruzhatun mektebinin mülkünün satılması berveçhi balâ kıymeti muhammenesi olan 700 lira üzerinden 11 temmuz-931 tarihinden itibaren 4 hafta müddetle ilâna vazolunmuştur. Müzayedesi 8 ağustos 931 cumartesi günü saat on dört buçukta icra edilecektir. Talip olmak istiyenler kıymeti muhammenenin yüzde 7 buçuğu nispetinde pey akçelerile birlikte Istanbul evkaf müdüriyeti binasında varidat müdüriyeti mahlûl kısmına müracaatları ilân olunur. 736

Daktilo Kursları

Ali Ticaret Mektebinden:

Yaz tatil devresine münhasır olmak üzere 2-3 aylık (serbest daktilo kursları) açılacaktır.

1 — Kursun tedrisatı 1 - Ağustos - 931 cumartesi günü başlayacaktır.

2 — Kursa devam edeceklerin yeni harflerle iyice okuyup yazmaları şarttır.

3 — Haftada üç gün ders gösterilecektir. Bu günlerde ders saatleri saat (14) den (16) buçuğa kadar devam edecektir.

4 — Serbest kurslara devam etmek isteyen hanımların ve efendilerin - kayıt ve sair şartları öğrenmek için - bugünden itibaren 1 - Ağustos - 931 tarihine kadar her gün, ikişer fotoğrafla mektep müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır.

5 — Kayıt için sabahları saat 11 den 17 ye kadar müracaat kabul olunacaktır.

1. No. Lu J. Mp. Komisyonundan:

Kilo	Evsaf
162000	Ekmek: Istanbul Ayvansaray 600 Randöman unundan olacaktır (kapalı zarf)
36000	Sığır eti: Birinci sınıf olacaktır. (kapalı zarf)
9000	Bulgur: Taşsız beyaz olacaktır. Alenî
3000	Tere yağı: Trabzon halis yağ olacaktır. (kapalı zarf)
3000	Zeytin yağı: Ayvalık filitrelenmiş acısız olacaktır. (kapalı zarf)
3600	Tuz: Kalın olacaktır.
1600	Sabun: Ayvalık birinci mal olacaktır.
200000	Odun: Kâmilen meşe ve kuru olacaktır.
5000	Kuru Bezelye: İri taneli ve taşsız olacaktır.
10000	Kuru Fasulya: Trabzonun ince beyaz cinsinden olacaktır.
1000	Un: 600 randuman
10000	Nohut: Bayramiç malı olacaktır.
5000	İrmik: Sıfır numara olacaktır.
10000	Mercimek: Taşı ve kırmızısı olmıyacaktır.
5000	Beyaz peynir: Çanakkale mahsulünden olacaktır.
10000	Patates: Adapazarı mahsulünden olacaktır.
5000	Kuru soğan: Çanakkale mahsulünden olacaktır.
5000	Zeytin tanesi: Ayvalığın birinci mahsulünden olacaktır.
2000	Salça: Çanakkale mahsulünden olacaktır.
2000	Kırmızı domates: Çanakkale mahsulünden olacaktır.
5000	Taze fasulya: " " "
5000	Patlıcan: " " "
5000	Taze bamya: " " "
5000	Sakız kabağı: " " "
5000	Semiz otu: " " "
5000	Ispanak: " " "
5000	Pırasa: " " "
5000	Lahana: " " "
5000	Taze Bakla: " " "
5000	Taze Bezelye: " " "
300	Demet dere otu: " " "
200	Kırmızı Büber; Toz olacaktır.
5000	Pirinç: Tosya pirinci ve birincisi olacaktır
1500	Şeker: Yerli ve toz olacaktır.
1500	Kuru üzüm: Çekirdekli kırmızı üzüm.
500	Vişne reçeli.
500	Kayısı reçeli.
2000	Adet Yumurta.
2000	Yoğurt: Koyun sütünden olacaktır.
500	Sirke: Safi üzüm sirkesi olacaktır.
100	Sarımsak: Yerli mahsulünden olacaktır.
12000	Arpa: Taşsız ve yeni sene mahsulünden olacaktır
7200	Kuru Ot: İnce ve yeni sene mahsulünden olacaktır
5760	Saman: Arpa samanı olacaktır.
500	Gaz yağı: Istanbul şirketi gazından olacaktır.

Çanakkale 1. No. lu Jandarma yeni efrat mektebi için yukarıda cins ve miktarları yazılı bir senelik erzakı mütenevvia ihtiyacı 10 - 7 - 931 tarihinden yirmi gün müddetle kapalı ve alenî suretile münakasaya konulmuştur. Kapalı zarf suretile münakasaya iştirak edeceklerin mezkûr tarihten itibaren komisyondan alacakları musaddak şartnamelere nazaran bedeli muhammeninin %7,5 nisbetindeki teminatı muvakkate akçesi veya kıymeti muharreresi üzerinden istikrazı dahilî tahvilâtı veya borsa fiatından %10 noksanile diğer Millî esham ve tahvilâtın mal sandıklarına teslimini havi makbuz senedini veya banka kefaletnamesini hamilen 1 - 8 - 931 cumartesi günü öğleden evvel saat 9 dan 12 ye kadar kapalı zarf ve 13 den 15 e kadar ve ertesi günü saat 9 dan 12 ye ve 13 den 15 e kadar alenî münakasası icra edileceğinden Çanakkalede 1. No. lu. Jandarma Mp. Md. tindeki komisyona müracaat eylemeleri lâzımdır.

Bu hususta izahat almak istiyenlerin ihalet katiye günü olan 1 - 8 - 931 ve 2 - 8 - 931 tarihlerine kadar öğleden sonra müracaatları ilân olunur. (881)

Yozgat Maarif Müdürlüğünden:

30 Teşrinisanide ihale edileceği ilân edilen Sorgun kazası [illegible] müddet tehir edilmistir. (1046)

Yavrumun Saadeti

Günde 5 kuruş biriktirirseniz 20 senede 57630 kuruşunuz
Günde 10 kuruş biriktirirseniz 20 senede 115260 kuruşunuz
Günde 25 kuruş biriktirirseniz 20 senede 288155 kuruşunuz
Günde 50 kuruş biriktirirseniz 20 senede 576305 kuruşunuz
Günde100 kuruş biriktirirseniz 20 senede 1152600 kuruşunuz
OLUR.

TÜRKiYE iŞ BANKASI

Amatörler
Hepiniz Fırsattan istifade Ediniz
KODAK
Fotograf Amatörleri Müsabakası

Türkiyede nakten tevzi edilecek mükâfat 2000 lira. Tek bir resim:
Türkiye müsabakasında 340 Lira
Beynelmilel " 23600 "
KAZANABiLiR

Resimlerinizi Vakit Kaybetmeden Gönderiniz.

YüKSEK ORMAN MEKTEBi

Istambulda Boğaziçinde Büyükderede Bahçe köyündedir. Tahsil müddeti üç sene "Altı sömester,, dir. Leyli ve meccanidir. Talebenin her türlü ihtiyacı temin olunur. Mektebi ikmal edenler Orman mühendisi diplomasını alırlar.

ORMAN MüHENDS OLMAK iÇiN

Yüksek Orman mektebine yazılma ve alınma şartları

1— Taliplerin Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olmaları,
2— Yaşlarının 18 den aşağı ve 25 ten yukarı olmaması,
3— Tamı devreli lise mezunu, yahut o derece tahsilde bulundukları Maarif Vekâletince tastikli lise ve muadili şahadetnameli olmaları,
4— iyi ahlâklı olduğu ve hiçbir gûna cezaya çarpılacak iş ve hareketlerde bulunmadığını beyan eden ve mahalli zabıtasınca tasdikli olan ihtiyar heyeti mazbatasına malik olmaları,
4— Her türlü hastalıktan salim ve billhassa görme, duyma ve söyleme uzuvları tam ve diğer noksanlardan beri, gezip yürümeğe, biniciliğe dayanıklı olduğunu açıkça tasdik eden doktor raporu almaları lâzımdır.
6— Talipler yukarda yazılı vesikaları, en son mektep şahadetnamesini hüviyet cüzdanını aşı kâğıdını Istambulda Yüksek Orman mektebi Rektörlüğüne yazdıkları bir istidaya iliştirerek mektebe, yahut bulundukları mahallerin Orman müdürlüklerine veyahut en büyük mülkiye memuriyetlerine nihayet 1 teşrinievvel 931 tarihine kadar verirler.
7— Talipler mektebe yazıldıktan sonra alınabilmek için usuli dairesinde ve nümunesi gibi Noterlikten musaddak taahhaüt senedi vermeleri lâzımdır.
8— Taşradan gelecek talebenin yol masrafı mektebe yazılıp alındıktan sonra mektepçe verilecek ve dersler başlayıncaya kadar yemek ve yatmaları mektepçe temin edilecektir.
Taşradan gelecek talebe yol masraflarına ait vesikaları ve hareket ettiği mahalden Yüksek Yüksek Orman mektebine girmek üzere hareket ettiğini beyan eder bir ves kayı beraberlerinde getirmelidirler.

As. Fi. U. Müdürlüğünden

13 kalem tethin yağları

Yukarıdaki malzeme kapalı zarf ile 3-7-931 saat 15 de ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şartname için hergün ve münakasaya girmek için de o gün teminat (teklifat) ile müracaatı. (3234) - 1058

Kiralık kâgir hane ve Dükkân

Beşiktaşta akaretlerde 38 numaralı hane üç sene ve 1-3, 7, 11, 43 numaralı dükkânlar birer sene müddetle bilmüzayede icar edileceğinden şehri halin sekizinci çarşamba gününden itibaren alenî müzayedeye vazedilmiştir. Talip olanların ve daha ziyade malûmat almak istiyenlerin Ağustosun birinci cumartesi günü saat on üçe kadar mahalli mezkûrda 54 numarada mütevelli kaymakamlığına ve yevmi mezkûrun saat on üçünden on beşine kadar istambul Evkaf müdüriyetinde idare encümenine müracaat etmeleri. 674

Tebessüm Ettiğiniz Vakit de Güzel ve Cazibedarmısınız ?

Pazartesi, Salı, Çarşamba
BİRBİRİNDEN BEYAZ 3 LEVİN

MUNTAZAM hutut ve cazip bir endam, hakikaten sevimli şeylerdir. Fakat bu muhassenat, tebessümünüzle doğan CAZİBE... FİKİR... CEVVALİYET... gibi havasdan mahrum kadınlara hiç bir faide vermez.

Tebessümünüz güzelliği kamaştıran inci gibi iki sıra beyaz dişler izhar etmelidir. Sararmış dişler güzellik, sıhhatin ve saadetin düşmanıdırlar. Beyaz ve parlak dişlere malik olmak için en güzel ve en makul çare ; onları kaplayan sarı tabakayı izale ve onların çürümesine mucip olan mühlik ağız mikroplarını itlâf edecek iyi ve sıhhi bir diş macununun istimalidir.

Bunu temin edecek adi bir macun yoktur. Diş tabipleri, uzun zamandanberi, şayanı hayret muzadı taaffun tesiri sayesinde Kolynos'u medh ve iltizam ediyorlar. Çünkü, Kolynos, dişleri ve diş etlerini tathiri icap eder surette temizler. Lâtif lezeti, muzadı taaffün köpüğü bütün diş aralıklarına nüfuz eder. Sarı tabakayı izale ve fena bir koku intişarına ve dişlerin çürümesine sebep olan milyonlarca mikropları izale eder.

Sizin de dişlerinizin daha beyaz ve daha parlak olmasını istiyorsanız KOLYNOS kullanınız.

Umumî deposu : R. FARACİ Yeni Volto han, İstanbul

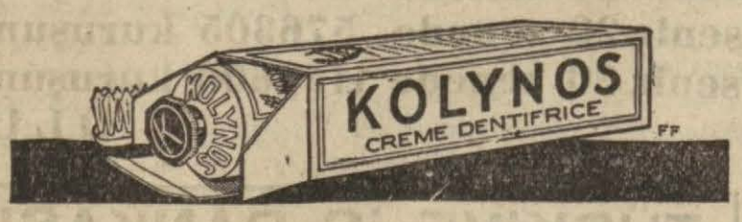

Akşehir belediyesi riyasetinden

Nafia vekâleti celilesince musaddak evrakı keşfiyesi mucebince Akşehir kasabasına 3,5 kilometre mesafede bulunan menbaından Topyeri hazine mevkiine kadar isale edilecek içmesuyu tesisat ve inşaatı kapalı zarf usulile ve 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

1 – Münakasa müddeti 18Temmuz 931 tarihinden 8 Ağustos 31 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 e kadar olmak üzere yirmi gündür.

2 — işbu tesisatın bedeli keşfi 23632 lira 89 kuruştur.

3 — Şeraiti tediye:

Belediye mühendisliği tarafından verilecek tahakkuk raporu üzerine vücuda getirilmiş olan inşaat bedelinin %50 mıktarı esnayı ameliyyatta ve mütebaki %50 miktarı dahi kabulü muvakkat muamelesinden iki ay sonra tediye olunacaktır.

4 — Münakasaya iştirak etmek arzu edenler Istanbulda, izmirde Akşehir bankası şubelerine ve Ankarada çocuk sarayı karşısında Akşehirli Mustafa Şevki bev ticaretanesine ve Akşehirde Belediye riyasetine müracaatle tafsılâtli şeraiti tedkik etmeleri ilân olunur. (988)

Ankara Valiliğinden:

1 — idarei hususiyeye akar olmak üzere Ankarada Yenibahçe yanında proje ve şartnamesi mucebince yapılacak salonhelâ ve saire kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

2 — Talipler bedeli keşfi olan 22513 lira 20 kuruşun % 7,5 ğu olan 1689 liralık teminat akçesini havi ya bir banka mektubu ve yahut muhasebei hususiye veznesine tevdiini natık bir makbuz senedi ve ehliyet vesikasını Nafıa başmühendisinden musaddak olarak bir zarfa ve kayıt ve şarttan arî tekellüfnamesini de ayrı bir zarfa vaz ve bu iki zarfı ayrı bir zarfa koyacak ve adresini de açık olarak bu zarfın üzerine yazarak makamı viylâete verecek ve zarflara evrakı nakdiye leffedilmiyecektir.

3 — Şeraiti anlamak istiyenler şartname ve projeleri 5 lira mukabilinde muhasebei hususiye müdüriyetinden alacaklardır.

4 — 26 temmuz 931 pazar günü saat 15 e kadar zarflar makamı vilâyete verilmiş olacaktır.

5 — Aynı günde zarflar açılacak ve haddi lâyık görüldüğü takdirde ihale yapılacaktır. (424)

Ankara valiliğinden:

1—Ankara vilâyet meclisi umumisinin 929,930,931 seneleri zabıtnameleri kitap şeklinde tabedilecektir.

2 — Forması 16 sahifeden ibaret olup beher forması 80 adet olacak ve her sene ayrı ayrı kitap şekline konacak ve mecmuu 120 kitap olacaktır. istanbul vilâyetinin 928 senesi zabıtnamesini havi kitap nümune ittihaz edilmiştir.

3 — Teminatı muvakkate 113 liradır. Ya bank mektubu ve ya muhasebei hususiye vezne makbuz senedi olarak tevdi olunacaktir.

4 — Bu kitaba konacak azamî kırk resmin klişelerinin yaptırılması matbaaya ait hitamı tabıda klişeler vilâyete iade edilecektir.

9 Ağustos 931 pazar günü saat 15 de ihale yapılacaktır. Tafsilât istiyenler her gün vilâyet muhasebei hususiye müdürlüğüne ve işi anlamak arzu edenler Encümeni vilâyete müracaat ederler. (1065)

VAKIT'ın Küçük ilânları

Her gün neşrolunur

Satılık ev apartıman,arsa,eşya

Satılık hane — Şehzadebaşında Çukurçeşme yanında Taşhan arkasında Marmaraya nezaretli 9 numaralı beş oda ve müştemilatlı müceddet kârgir hane satılıktır. içindekilere müracaat.

Emlâk almak istiyormusunuz— Arzu ettiğiniz şerefli mahallerde evler. apartmanlar, mağazalar, yalılar, köşkler, arsalar satılıktır, 9-12 arasında müracaat. Istambul dördüncü Vakıfhan asmakat 29

Hizmetçi, işçi v. s. arıyanlar

Bir mürebbiye, bir hizmetçi, bir aşçi istiyoruz mektupla bize sorunuz. Mektup içine 4 kuruşluk pul koyunuz. Adres: Istanbul Postanesinde No: 548

Memur ve memure istiyoruz — işiniz olmadığı zamanlarda çalışarak ayda 90 liradan fazla kazanabilirsiniz, şeraiti mektupla sorunuz, içine 6 kuruşluk pul koyunuz. Istanbul Postanesinde No. 400

İş arıyan hizmetçiler, işçiler v.s.

İş arıyorum— Dört sınıflık bir ticaret mektebi mezunu, tecrübeli bir genç iş arıyor, Müsait bir maaş mukabilinde çalışacaktır. Adres: Aksaray Ismail ağa M. Oruç gazi sokak No. 8 R. Neşet

3. K. O. Sa. Al. K. dan

As. Sn. Mp. için 13. 725 kilo koyun eti bir ay pazarlık neticesinde kapalı zarfla çıkan fiattan aşağı fiata talip zuhur etmediğinden tekrar kapalı zarfla satın alınacaktır. İhalesi 28 — 7 — 931 saat 16 da icra olunacağından taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün öğleden evvel kapalı zarfa iştirak etmek için de vakti muayyeninde teminatlarile birlikte komisyonumuza müracaatları. (59)

* * *

K. O. ve 1 inci Fırka için 4200 kilo yoğurt pazarlık suretile satın alınacaktır. ihalesi 26 temmuz 931 saat 15 de icra olunacağından talipleri şartnamesini görmek üzere her gün öğleden cvel ve pazarlığa iştirak etmek için de vakti muayyeninde teminatlarile birlikte komisyonumhza müracaatları (85-1015)

* * *

284,750 kilo kuru ot kapalı zarf usulile satın alınacaktır. ihalesi 4-8-931 saat 15 de icra olunacağından taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün öğleden evel ve münakasaya iştirak etmeleri için de vakti muayyeninde teminatlarile birlikte komisyonumuza müracaat eylemeleri. (71)

* * *

Aşağıda miktarlarile ihale günleri gösterilmiş olan sığır eti Kırklareli SA. AL. Komisyonunca kapalı zarf usulile mevkii münakasaya konulmuştur. Talipler evsaf ve şeraiti anlamak üzere eyyamı resmiye ve tatiliye hariç her gün öğleden evel komisyonumuza müracaatları ve ihaleye iştirakleri için de mezkûr SA. AL. komisyonuna vakti muayyeninde müracaatları ilân olunur.

Cinsi	Miktarı kilo	ihale tarih gün ve saati
Sığıreti	58000	kapalı zarf 10-8-931 Pazartesi 10
Sığıreti	20000	Kapalı zarf 10-8-931 Pazartesi 15
Sığıreti	36000	Kapalı zarf 11-8-931 Salı 10 (907)

Ask.Mb. S. A. komisyonu ilânları

Piyade atış mektebi ihtiyacı için 51000 kilo ekmek alenî münakasa suretile satın alınacaktır. ihalesi 20 ağustos 931 pazar günü saat 14 te Harbiye mektebindeki mahalli mahsusunda icra edilecektir. Taliplerin şartnamesini görmek için komisyona müracaatları ve iştirak için de vakti muayyeninde hazır bulunmaları ilân olunur. (756)

Türk

lerinin en büyük vazifesi nedir

Çocuklarını Tutumlu ve Muktesit Yetiştirmek.

O halde derhal ZİRAAT Bankasından

BİR ALINIZ

Ankara valiliğinden:

Bedeli L	keşfi kuruş	Mekteplerin ismi
1788	10	Cumhuriyet mektebi
1423	20	Albayrak
1398	73	istiklâl
2926		Gazi kız ve erkek mektepleri
2726		Yeni hayat
1466	40	Mimar Kemalettin mektebi
1040		iltekin "
898		Hacıbayram "
306	90	Sakarya "
82		ismetpaşa "
530		Keçiören "
159		Kurtuluş "
14744	33	Yekûn

Balâda yazılı 12 mektebin tamiratı kapalı zarf usulile 12-7-931 tarihinden itibaren münakasaya konulmuştur.

2— ihale günü 2 ağustos 931 pazar ve saat 15 tir.

3— Bedeli keşfin % 7,5 olan 1176 lira teminatı muvakkate ya bank mektubu veyahut muhasebei hususiye vezne makbuz senedi olmak üzere başmühendislikten musaddak ehliyeti fenniye vesikasile beraber zarfla konacak ve ayrı bir zarfa kayıt ve şarttan âri teklif varakası konarak diğer bir zarfla birleştirilerek üzerinde açık adres yazılı büyük bir zarfa vaz ile ihale saatinden evvel vilâyet encümenine verilecektir. Teklif varakaları 15 kuruşluk pula tabidir.

4— Şeraiti anlamak ve resimleri görmek istiyenlerin hergün Maarif müdürlüğüne ve işi almak için Vilâyet encümenine müracaatları lâzımdır. (1019)

Jandarma imalâthanesi müdürlüğünden:

Jandarma ihtiyacı için 200 - 250 adet eğer takımı satın alınacaktır. Münakasa 9-8-931 pazar günü saat 15 te Gedikpaşada jandarma imalâthanesinde icra edilecektir. Şartname imalâthaneden verilir. Taliplerin komisyona müracaatları. (998)

Mes'ul müdür Refik Ahmet